

Taxa postaiak plátte in num. No. 224718/929.

Dr. Rámásetter Róbert

Disztér 2., I. em.

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Csütörtök, 1935. február 7.

5695. ÉV. ADAR 4.

XVIII. ÉVF. 30. SZÁM.

A francia kamara és államtanács egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul Flandin és Laval londoni eredményeit

Németország hajlandó csatlakozni a dunai paktumhoz, ha Ausztriában népszavazást rendelnek el Ausztria függetlensége kérdésében?

Berlinben pesszimiztikusan ítélik meg Németország jóindulatát a londoni egyezményvel szemben. Titkos tanácskozásokat folytat a német kormány az angol-francia megállapodások ügyében

Göring Londonban be akarja jelenteni, hogy Németország csatlakozik a légi védelmi egyezményhez?

Párizs, február 6. A londoni tárgyalások eredményei a francia közvéleményben nagy visszhangot vernek. A közvélemény érdeklődése most már sokkal intenzívebben fordul a németek magatartására, mint a londoni egyezmény tényleges eredményei felé.

A jelek szerint Németországot, annak ellenére, hogy a londoni konferencián hatályon kívül helyezték a versaillesi szerződés katonai klauzuláit, ez az engedmény sokkal nagyobb zavarba hozta, mintha az egyezés nem jött volna létre.

Németországnak ezt a tartózkodó magatartását érthetővé teszi Henry Albert Nielsen francia tábornoknak hatalmas leleplező cikke a német fegyverkezések gigantikus arányairól, amelyeknek tényei mintegy iluzióriussá teszik a versaillesi békeszerződés katonai klauzuláinak hatályon kívül helyezését. Ez a leleplezés a legelőkelőbb bizonyíték amellett, hogy mennyire szükséges volt a légi védelmi egyezmény tető alá hozása Londonban, amelynek éle nyilvánvalóan a borzalmas és barbár arányokban fegyverkező Németország szándékai és sötét tervei ellen irányul.

Maga Flandin francia miniszterelnök is, a kamara mai ülésén, ismertette a londoni megegyezés jelentőségét, hangsúlyozottan emelte ki az angol-francia légiügyi megállapodás biztonsági szempontból hatalmas horderejét.

A francia kamara egyhangúlag vette tudomásul Flandin expozéját, mely teljesen rögtönzött volt és őszinte hangjával nagy hatást keltett. Egyetlen szó sem emelkedett a miniszterelnök ellen

Hogy a francia parlament teljes megnyugvással vette tudomásul a londoni megegyezésben foglaltakat.

A tegnapi nap folyamán államtanácson is részt vett a francia kormány, amelyet az Ellysée-ben Lebrun elnök jelenlétében tartottak meg. Az államtanács ülésén Flandin és Laval beszámoltak a londoni eszmecsere-ről. Az államtanács köszönetet szavazott a két kormányfőnek. Ezután a mai évfordulóval kapcsolatos intézkedéseket határozták el, amellyel megtiltották minden felvonulást és gyülekezést. Intézkedések történtek aszírnt, hogy megfelelő karhatalmi erő álljon a hatóságok rendelkezésére.

Éles támadás Simon angol külügyminiszter ellen

A Rador londoni jelentése szerint az angol alsóház tegnapi ülésén Lansbury munkáspárti képviselő éles támadást intézett Simon külügyminiszter ellen, mert a francia-angol tárgyalások eredményeit azelőtt közölte rádión a közönséggel, mielőtt

azt a parlamentnek bejelentette volna. Ez pedig a parlament tekintélyének megsértését jelenti.

Simon külügyminiszter válaszában kifejtette, hogy a megegyezés vasárnap este jött létre, amikor a lapok nem jelennek meg és az volt a véleménye, hogy ilyen nagyfontosságú eseményt azonnal köztudomásra kell hozni.

Herbert Samuel meglegedését nyilvánította az angol kormánynak az elért eredményekért.

Angol diplomáciai körökből származó értesülések szerint még korai az a

kombináció, hogy Sir John Simon, vagy Eden Berlinbe utazna.

A javaslatokat a hatalmak közösen tették meg és így a további tárgyalásokban is együttes fellépés várható.

A londoni tárgyalásokkal kapcsolatban a Giornale d'Italia rámutat arra, hogy Olaszország kívánatosnak tartaná, ha Németország elfogadná a londoni javaslatokat és bekapcsolódna az együttműködésbe, amely teljesen azonos alapon fog felépülni, mint a négyhatalmi egyezmény elgondolása. Londonban néhány nap múlva várják a német kormány választát.

A német kormány titkos tanácskozásokat folytat a londoni egyezmény ügyében

A Rador berlini tudósítója szerint tegnap Hitler elnökletével szűkebb minisztertanács foglalkozott a londoni egyezmény ügyével. Bár német politikai körök kevésbé optimisták abban a tekintetben, hogy a német kormány csatlakozni fog a londoni egyezményhez, mégis azt hiszik, hogy

az egyezmény körül hosszabb tárgyalások fognak megindulni, megfelelő diplomáciai előkészítéssel.

A német lapok általában megállapítják, hogy Németországnak nincs is légi flottája, mert azt a versaillesi békeszerződés betiltotta. Ilyen flotta nélkül miért kössön légiügyi egyezményt Németország? — vetik fel a nagyon is átlátszó kérdést a német náci-organumok. Általában azt hiszik, hogy a német kormány megfelelő felvilágosításokat fog kérni a londoni egyezményre vonatkozólag úgy a francia, mint az angol kormányoktól. A német lapok fenti állásfoglalásával szemben a Daily Mail tudni véli, hogy

Göring közelebről az angol fővárosba érkezik és bejelenti, hogy Németország csatlakozik a légi védelmi egyezményhez.

Az Echo de Paris értesülése szerint Németország csak abban az esetben járul hozzá a dunai egyezményhez, ha Ausztriában megelőzőleg népszavazást tüznek ki s a népszavazás eredményeképpen a többség a

függetlenség fentartása mellett nyilatkozikna meg.

Londoni lapértesülések szerint a hatalmak Brüsszelben fognak összejúlni tanácskozásra Németországgal a londoni egyezményhez való csatlakozás ügyében.

Németországban egyébként állandó tárgyalások folynak politikai körökben a londoni egyezmény ügyében, amit az is bizonyít, hogy Müller birodalmi püspök mára kilitásba helyezte audienciáját Hitlernél egy későbbi időpontra kellett elhalasztani.

Véget értek a Saarvidékkel kapcsolatos tárgyalások

Mint a Rador tudósítója Genfből jelenti, a Saarvidékkel kapcsolatos tárgyalások tegnap véget értek. A Népszövetség pénzügyi osztályának titkára Rómába utazott, hogy jelentést a hármashozottság elé terjessze. A megegyezést csak a bizottság hozzájárulása után fogják nyilvánosságra hozni. A vasúti konvencióra vonatkozó utolsó utasítások még nem érkeztek meg Párizsból és Berlinből és ha nem is jutnak végleges megegyezésre, a küldöttségek Rómába utaznak, ahol a hármashozottság vezetése alatt fogják folytatni a tárgyalásokat.

Római jelentés szerint a hármashozottság ma a Chigy-palotában Aloisi báró elnökelete alatt ülést tartott. Az ülésen résztvett Knox főmegbízott is, aki pénzügyi és gazdasági felvilágosításokat adott a népszavazásról.

Ma, csütörtökön a ROYAL-mozgóban premierek premierje:

Tied ez a keringő

Mester-operett világhírnév. Régi, nagy operettek méltó társa modern rendezésben. 1935. év legképrázatosabb, legfordulatosabb énekes világlágere, melynek a főszerepeit LOUIS GRAVEUR, a Metropolitan tagja, a világhírű tenorista és rádióénekes, CAMILA HORN, a legszebb szöke színésznő, Adèle Sandrock, Theo Lugen, a legjobb komikusok, Maria Sazarina, az ünnepeit orosz táncosnő alakítják. A filmben levő 6 modern slágert Willy Meisel komponálta.

VILÁG TUKRE

Uj Spanyolország

Ha összehasonlítjuk Spanyolországnak 1933 óta lezajlott eseményeit az elmúlt év történetével, megállapíthatjuk, hogy a spanyol köztársaság, amelyre a világ annyira felfigyelt, egyáltalán nem lendült felfelé. Az utóbbi két év mérlege egyazon eredményeket mutatja: forradalmi felkeléseket, véres összecsapásokat, a köztársaságos zavarait, munkás-konfliktusokat, sztrájkokat és a kormányválságok sorozatait. Az újjáépítés és belső béke aránylag rövid periódusaira új visszahatások következtek és a helyzet rosszabbodott.

1934 márciusában sztrájk-hullám vonult végig az országon, amelynek kihatásait megérezte nemcsak Spanyolország gazdasági élete, hanem maga a munkásság is. Az építkezési iparban hónapokon át szünetelt a munka, ugyancsak a fémiparban is. Éhínség, pénzügyi ziláltság voltak közvetlen eredményei a sztrájkoknak. Amikor azután a szociális konfliktusokat valamennyire rendbehozták, politikai zavarok állottak be és ezek zaklatták a spanyol népet. Leroux kabinetjét lemondásra kényszerítették, de a helyzet olyan volt, hogy az akkori viszonyok között nem lehetett őt mellőzni és az ország beírta a kabinet néhány tagjának kicserélésével. Leroux nem minden koncepció nélküli politikus, neki köszönhetik azt az öt éves tervgazdaságot, amely azonban csak terv maradt. Leroux nem számított az ország anyagi erőivel és mint számos szép program, ez is kudarcszett.

Áprilisban a munkások megint azzal próbálkoztak, hogy megszerezzék a hatalmat és forradalmi általános sztrájkjal fellettek a katolikus tömeg-demonstrációjára. Madridból heteken át halott várost csinált az általános sztrájk és közben a politikai intrikák is odaféjldtek, hogy Leroux megint kiesett a kormány-nyeregéből. A kabinet élére Samper került, akiről kiderült, hogy nem egyéb, mint kvártélycsinálója Lerouxnak. A nyári hónapokban nyugalom volt, a politika elaludt és szociális mozgásokat sem lehetett észlelni.

Ekkor hírtelen Katalániában és az ország északi részeiben viharoszerűen jött a forradalom. A barcelonai tartományi kormány olyan földbérlő-törvényt terjesztett be, amely a központi kormány véleménye szerint alkotmány-ellenes. Katalónia azonban nem engedett, Madrid pedig csak úgy tudta tekintélyét megővni, ha álláspontjához következetes maradt. Az ügyet az alkotmány-bírószág elé vitték, amely a Katalán kormány ellen döntött. Mégis állandó hullámzás volt a kérdés körül. Közben a baszk közigazgatási hatóságok — számos tiltakozás után — nem hajtották végre a központi kormány rendelkezéseit. Ilyen körülmények között jött az aratás júniusban, amely ismét konfliktusok csirája lett. A mezőgazdasági munkások tarifái és szerződéses megállapodásai körül törtek ki a konfliktusok, amelyek sok helyen a munka abbahagyásával végződtek. A dus termost az a veszély fenyegette, hogy a mezőn elrothad. A kormány a csendőrséget mozgósította a mezőgazdasági munkások ellen, sok helyen fegyveres összetűzésre került a sor és a harcnak számos halottja és sebesültje volt. A munkásság nagy elkeseredésében sok udvarházat gyújtott fel, minthogy nem kapott élelmet, fosztogatott. Már akkor látszott, hogy a munkásság fegyverek és muníció fölött rendelkezik és bizonyos központokból a sztrájkoló mezőgazdasági munkásokat ellátják fegyverekkel.

Október elején aztán Semper lemondott pártelnöke: Leroux javára. A katolikus

ek

sztertanácson besza-

mánia nagy öröm-
közös deklarác-
biztosításának
aktusát látja.
int egyébként Tit-
ezért tegnap nem
in Tatarescu is inf-
tikus háromnegyed
beszélgetést foly-
a külügyminiszter
kormány elnökét a
ról.

Londonból érke-
ngol hivatalos kö-
afolják azt a hírt,
a főpecsétör Berlin-

nyilatkozik a (ár-
de nem vall nyit-

sdor) Rosenberg
külpolitikai veze-
chamberben foglal-
nyel, örvendetesnek
és angol minisz-
országgal való köz-
működést. Megál-
nagyhatalmak a
szerint kötelesek
emhogy ezt tették
us mértékben fel-
ak az államoknak.
megszegték saját
guk ítékezni más
vek során kényte-
ját védelmi eszkö-

nyilatkozata egyál-
öl, hogy Németor-
helyezkedik a ha-

omittálják a ro-
Tizenöt éve min-
a diákságot nor-
os, ez a demagóg
evéssé sikerült,
demonstrációk vo-
ak a komoly felkés-
ea ezután vitatko-

válaszol egy a ka-
rpellációra, amely
táborvidék vagy-
latban. Cáfolja az
ottakat.

Victor terjesztette
égéhez szó sem

miniszterelnökhöz
ügyében, amelyet

gyminiszter sze-
an az országra
zülésének megaka-
Auboin jelentése
zél, mely egyike
amelyekről szó

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

örvényellenes. Szí-
tézmenyt, amely-
szültsége és hoz-
za olyan emberek
ossággrahozatalát,
állottak, vannak.

népakció, az országnak egyik legerősebb pártja nem volt a kormányban képviselve. A veszedelmek közeledtével azonban három helyet biztosítottak számukra. Ez már elég ok volt a forradalmárok számára arra, hogy végleg leszámoljanak a helyzettel. Most már ki kellett robbannia a nagy forradalomnak, amely azonban a fölkélek számára a vereséggel végződött. Századunk egyetlen forradalma nem volt olyan nagy jelentőségű, mint ez. Ha sikerül, jelenti az egész Pireneusi félsziget hatalmas szociális átalakulását, de a vívmányok bizonyára átszarmaztak volna Északafrikára is, ahol a spanyoloknak jelentős gyarmataik vannak.

A forradalmat letörték, de lendítő ereje nem hanyatlott. A kormány ezzel indokolta a kivételes állapot meghosszabbítását.

Politikai tekintetben a spanyol viszonyok nem mutatnak javulást. A katolikus jobboldal igyekezett előre törni és sikerült is neki a nemzeti koncentrációs kormányból a baloldalt képviselő minisztereket kiszorítani. Azonban, hogy teljesen kifejlődhesse, szüksége volt arra is, hogy Lerouxot és híveit kikapcsolja. Gil Robles, a katolikusok vezére, ugyszólván rohammal foglalta el a miniszterelnöki széket. Am elfoglalni nem volt olyan nehéz a kormányzást, mint előbbre jutni vele. Leroux résen van és az ő szava és akciója sokat jelent még ma is Spanyolországban. A kabinet csak kompromisszumokkal és engedelmekkel tudja magát fenntartani. A lappangó krízis még így is fennáll. Arról van szó, hogy Leroux újra jön és pedig a parlament feloszlásával.

Spanyolország súlyosan érzi a mult büneit. A tömegek között is nagy számban vannak olyanok, akik a régi állapotokat kívánják vissza. A papság és a nemesség sokkal mélyebb gyökereket eresztettek az országban, semhogy az ő mentalitásuk könnyen kipusztuljon a népből. A köztársaság ma még fennáll, de nagyon gyöngyö alapon. A jövő harcai már a szocialista köztársaságért és a monarchiáért fognak folyni; a mai állapotok legalább is erre utalnak. Természetesen Spanyolország józan elemei sem az egyiket, sem a másikat nem akarják, mert tudják, hogy ez csak káoszra és újabb irtózatossá válásra vezet.

1935 telén a köztársasági elnök törvényes hivatali periódusa is lejár. Ugyanakkor a spanyol alkotmányt revízió alá kell venni. Politikai körökben sokat beszélnek arról, hogy szenátust fognak megszervezni és egyházi politikai tekintetben alapos változások jönnek. Ez bizonyára meg fog történni, de hogy milyen szellemben, az még bizonytalan. Lehet, hogy jobboldali, lehet, hogy baloldali színezetű fog kapni az új alkotmány. Mindenesetre kívánatos, hogy ez a szép és érdekes ország végre nyugalomhoz jusson.

A magyar zenekonzervatórium 7-ére, (csütörtökre) hirdetett szimfonikus hangversenye az influenzajárvány miatt elmarad. — Megtartásának időpontját később közöljük.

Bécsi csalogány. (Sajtóbeszámoló a Select mozgóban. Bécsi csalogány címmel bájos operettet mutatott be a Select mozgó. A film meséjében semmi különleges nincs. A már sokszor ismert karriert, amit a kis midinette fut be, amíg ünnepeit művésznő lesz belőle. A jelen esetben Eggerth Márta, ha nem is midinette, de a kis bécsi vasalónő, akit véletlenül fedez fel a komponista, aki felismeri a kis szürke vasalónőben a jövő bécsi csalogányát. A vége természetesen happyend. A komponista elveszi a kis csalogányt, aki időközben Bécs ünnepeit énekesnőjévé küzdötte fel magát. Nem is a mese fontos ebben a filmben, hanem a milieu, a mindég jókedvre hangoló bájos keringőző krinolin-szoknyás, loknis régi Bécs fülbemászó muzsikájával, örökké mosolygós embereivel és örök romantikájával. A film sikerült rendezése, humorban fordulatos jelenetei és a főszereplő Eggerth Márta gyönyörű hangja kellemessé és üdévé teszik ezt a filmet. Ez a Budapestről elszakadt fiatal leány gyönyörű koloratúrája még a hangos filmben keresztül is elragadja a hallgatót. Keilmes 120 percet szerez magának, aki ezt a bájos bécsi operettet megnézi.

Benes cseh külügyminiszter, Politis görög és Madariaga spanyol népszövetségi delegátus üdvözlik a zsidó világkongresszust

„A humanizmus és a demokratikus eszmék elveinek megfelelően a zsidóknak joguk van biztosítani megillető helyüket és helyzetüket a világban” — mondotta Benes

Párizs, február 6. Amerikában, Angliában, Lengyelországban és a világ többi zsidó centrumaiban az összes zsidó szervezetek készülnek a zsidó világkongresszusra, mely előreláthatólag 1935 őszén fog összejárni Genfben. Még vannak ugyan aszimiláns zsidó körök, melyek ellenzik a zsidó világkongresszus gondolatát, a zsidóság többsége azonban már is a kongresszus mellett döntött, mely a zsidó jogok nemzetközi védelmét és a világ zsidóságának egységes védelmi frontját hivatott megteremteti.

A zsidó világkongresszus gondolata a világ nemzsidó politikai és diplomáciai körében is nagy érdeklődést vált ki. Európa vezető államférfiai különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a zsidóság meg akarja teremteni a maga nemzetközi fórumát és képviselést.

A zsidó világkongresszus Párizsban székelt előkészítő bizottsága állandó kapcsolatot tart fenn a genfi diplomáciai körökkel és igyekszik nemzetközi politikai körökben is előkészíteni a kongresszus találatát. Ennek tulajdonítható az a három nyilatkozat, mely három európai vezető államférfi részéről hangozott el a zsidó világkongresszus kérdésében. Benes cseh külügyminiszter, Nicolas Politis görög követ és népszövetségi delegátus, valamint Salvadore de Madariaga párizsi spanyol követ és népszövetségi delegátus levelet intéztek a párizsi zsidó előkészítő bizottsághoz, melyben a maguk részéről helyesléssel fogadják a zsidó világkongresszus eszméjét.

Benes csehszlovák külügyminiszter a következőket írja:

„Valóban élénk érdeklődéssel értesültem a zsidó világkongresszusnak Genfben történt összehívásáról.

A kérdések, melyekről tárgyalni fognak, rendkívül aktuálissal és fontossággal bírnak és biztosíthatom Önöket, hogy a csehszlovákok, akiket megtanított a történelem arra, mit jelent egy nép számára a politikai szabadság elvesztése, szimpátiával kísérik az Önök törekvéseit és erőfeszítéseit, hogy biztosítsák a zsidók megillető helyét és helyzetét a világban, aminek a humanizmus és a demokratikus eszmék elveinek megfelelően joguk van.

Erdeklődéssel halottam azt is, hogy kongresszusukat olyképpen szervezik meg, hogy annak módjában lesz a zsidó tömegek érzeit kifejezni és meg lesz az autorizációja, hogy a tömegek érdekeinek képviselőiként beszéljen.

Sok sikert kívánok munkájukhoz és örömmel fog szolgálni, ha megvalósítva látom azokat az eszméket, amelyek a kongresszus tárgyalásainak alapját képezik.

Dr. Eduard Benes.

Nicolas Politis, Görögország népszövetségi megbízottja, levelében a következőket fejt ki:

„Alarmizáló jele a mai súlyos válságnak, hogy a világ zsidósága szükségét érzi annak, hogy a zsidó jogok védelmére és szellemi és erkölcsi együttműködésének érdekében szervezkedjenek.

De remény van arra is, hogy a nyomor, melyben a világ sanyalódik, nem gyógyíthatatlan. A reakció, melyet az igazságosság és a szabadság nagy eszméinek megvetése váltott ki, bizonyítja, hogy ezen eszmék

Megszakadtak a tárgyalások a kormány és Skodák között

Más verziók szerint nem végleg szakadtak meg a tárgyalások, csak tíz napi haladékot kért Skodák vezérigazgatója

Bucuresti, február 6. A Dimineata szerinti a Skoda-céggel folytatott tárgyalások megszakadtak és a csehszlovák delegáció tegnap este már haza is utazott Prágába. A tárgyalások megszakítása Dinu Bratianu nyilvános közbejártására tulajdonítható, aki hírlapi cikkben megsemmisítette a korábban megállapított tárgyalási alapokat. Kormánykörök szerint a tárgyalásokat levezetés után fogják folytatni. De az a tény, hogy a csehek Löwenstein-nal az élükön

ereje távolról sem merült még ki.

A zsidó világkongresszus, mely ezen eszmék helyreállításáért harcol, megérdemli minden civilizált ember szimpátiáját.

Nicolas Politis.

De Madariaga spanyol követ a következő nyilatkozatot adta:

„Az Ibériai félsziget, Maimonides és Ibn Gabirol hazája, az ország, mely Spinozát adta, második hazája a zsidó népeknek. Az Ibériai félszigeten volt a zsidó nép második fénykora, mely csaknem oly nagy volt, mint a bibliai idők. Egy spanyolnak nem kell érveket keresnie a zsidó nép produktív erejének elismeréséhez.

Mint spanyol a legjobb sikerű kívánom a zsidó világkongresszusnak.

Salvador de Madariaga.

oly hirtelen elutaztak, mást bizonyít.

A Curentul szerint a csehek elfogadták az árra és valutára vonatkozó feltételeket, de nem fogadták el a rendelés mennyiségének csökkentését, mert Tatarescu a korábbi szerződés 40 százalékát hazai vállalatoknak akarja adni. A lap szerint a tárgyalások nem szakadtak meg hanem Löwenstein 10 napi gondolkodási időt kért és akkor fog végleges választ adni.

Select Mozgóban ma, csütörtökön rendkívüli premier! EGGERTH MARTHA A bécsi csalogány

A többi szerepekben: THEO LINGEN, LEO SCHLEZAK.

Strasser Alois bécsi orvosprofesszor a Paul Ehrlich Orvosegyesületben

Cluj, február 6. Neves orvosvendége volt Cluj városának. Február 1-én este érkezett Clujra a Paul Ehrlich Orvosegyesület meghívására a négy bécsi tudós, Prof. Strasser Alois, akit az állomáson ünnepélyesen fogadtak prof. Sturdza, dr. Goldberger, a Paul Ehrlich elnöke, dr. Heller és dr. Goldenberg orvosok.

A professzor a Paul Ehrlich Orvosegyesületben február 2-án este tartotta meg „Über symptomatische Neuralgien“ címen hirdetett előadását. A nagyszabán megjelent orvostanárok és orvosok körében ott voltak a helyi egyetemi klinika reprezentánsai, mint Hattiganu, Sturdza, Goia, Daniello, stb. professzorok, valamint számos ismert orvosvendég és az egyesület tagjai.

Dr. Goldenberg elnök megnyitó beszédében üdvözli Prof. Strasser, mint a bécsi klinika osztályvezető tanárát és nagy balneológust, valamint a helyi klinikák megjelent vezetőit, a vendégeket és az egyesület tagjait.

Prof. Strasser előadásában a tudós és nagy praxissal rendelkező orvos éles meglátásával és tudásával ismerteti a neuralgia és neuritis lényegét, a kettő közötti különbséget, a neuritist felhívja a figyelmet az idegkiesési tünetek fontosságára, majd röntgenfelvételek sorozatával világítja meg előadását és demonstrálja a neuralgia és neuritis terén a praxissal gyakran előforduló tévedéseket. Felhívja a figyelmet a symptomatikus neuralgiáknál a röntgenfelvételek fontosságára

és eseteket ismert, melyeket téves diagnózis miatt éveken át eredmény nélkül kezelt.

Dr. Goldberger elnök megköszöni az előadónak nagy praxissal, tudással és tapasztalatairól felépített, a gyakorlati orvos szempontjából is nagyfontosságú, nagyértékű előadását, majd átnyújtja a Paul Ehrlich tiszteletbeli tagságáról szóló okiratot.

Prof. Strasser meghatottan köszönetet mond a megtisztelő megválasztásért és kijelenti, hogy a jövőben is igyekezni fog a kitüntetés kiérdemelési azzal, reméli, hogy még alkalmal lesz a Paul Ehrlich Orvosegyesületben előadást tartania. A hallgatóság meglegen ünnepelte az előadást és az előadás után társasásvacora volt Prof. Strasser tiszteletére. (Dr. G. P.)

Huszonkét Hollandiába menekült német kommunista tartózkodtak le Amsterdamban. Amsterdamból jelentik: Németországi menekült kommunistákat titkos gyűlés tartás közben tetten érték a huszonkettőt közülük. Közülük egy volt német birodalmi gyűlési képviselő is, letartóztatták. A holland kormány most azt vitatja meg, mi történjen a tízen uton Hollandiában tartózkodó német kommunistákkal, akiknek nincs tartózkodási engedélyük s tiltott határátlépés útján jutottak holland földre.

Hinder

Az urak és a nép közt ellenséget könnyen legidősebb erővel vonhatgya magát nyolc megfélemlíteni, még lyett, hogy felvették Herren klub igyekező hatalmas seregett. Az lett volna a legidősebb erővel vonhatgya magát nyolc megfélemlíteni, még lyett, hogy felvették Herren klub igyekező hatalmas seregett.

A nemzet életéről

A Herren klubban jötték elő. Schleicher után a tábornok oltó Hitler könnyebben melege és komolyabban végeredményben Scherling-kormány alá feloszlásával. Schleicher arra, hogy igyekezzon tartani a kontaktust, san vörösek, az egész fenntartotta az érinti Hitlert úgy kezelte, akinek kinos származékúval, elnök. Irányt különös örömmel Hitler alvezérével tartott a pártintrikákban. Hitler életében először a kormányt. Az egypolgárháborúból nagy buzni, mint ellenfelei állott, hogy a Reichstagon. Brüning április magánhadsergett és a csón akarta maga ellen ismét engedélyezget és boldog volt, hogy becsületszavát, hogy tűrni fogja a Paulburg kivánsága volt a hatalom forrása, teljesíteni. Az öregur a dolgot, mintha Hitler nem hogy Papeznek sikerült az ördömbírn. Miután a válságot fényfel hangszavizsont ismeretlen vialistákat levette az világ végén a nemzet maudátumnak és meg és a centrumnak tak a helyzetnek.

Papen, aki konfer mint választáson, vét értette, az azok könnyed mozdulatlamelyet Brüning k kiűzt. Lausannebarciázás után az egypapintatból meghagydot, de Németország az egyezmény ünnepszolygva sugta megak, hogyan fogja Nemillárdot is megtakfiatalodott Papen utkancellár volt és nem bolója.

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWARD SANATORIUMA

Sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, méretekelt és átlátszó árakon.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyászati, diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-

kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15

Telefon J. 462-59.

FEBRUÁR 7.

EMIL LUDWIG:

HINDENBURG UTJA A CSÁSZARTÓL HITLERIG

XIII.

Hindenburg megtagadja Hitlertől a hatalmat

Hitler és Hindenburg drámai találkozása

Az urak és a nép közötti harcban az egyik ellenséget könnyen legyőzték. A másik annál dühöngőbb erővel vonult fel a terekre s nem hagyta magát nyolc Reichswehr-katonától megfélemlíteni, még nyolcezerrel sem. Ahe-lyett, hogy feivették volna vele a harcot, a Herren Klub igyekezett a népröbust és az ő hatalmas seregeit fegyverszünetre bírni. Az lett volna a legideálisabb, ha sikerült őt a junkerek kormányába bevonni, mint ahogy azok a junkerek szívesen kötötték méltóságukon aluli házasságot, hogy a menyasszonyi hozományból szánják magukat. A Hitlerrel való szövetség ötven százalékgig fokozhatta volna a Papen-kormányt támogató szavazatszámokat.

Hindenburgban lényének kemény vonásai, akár az arcát szántó barázdák, úgy elmélyültek, hogy a barátságosság egyre inkább eltűnt róla. Azok közül, akik kilenc éves elnöksége folyamán közvetlenül alatta szolgáltak, egy se mondott jót róla halála után és az utolsó, aki őt csakugyan tisztelte: Brüning így szólt egyszer angol barátai előtt: — Azon a napon, mielőtt menesztett volna, háromszor hazudott a szemembe.

Hindenburg nagy dilemmái

A tisztelet, amelyet azelőtt kiváltott, félelemmé torzult, a bizalom kölcsönös bizalmatlansággá. Kavargott benne a düh azokkal szemben, akiknek másodszori megválasztását köszönhetette, mert úgy érezte, hogy a gyűlölt vörösök ezáltal nem kívánatos módon törvényesítették az ő átpróbatását a köztársaság-

hoz. Azokban a körökben, amelyekhez nyolcvanadik évéig tartozott, nem titkolták el kárörömüket, hogy most zsidók és dezertőrök választották meg, de a bírtok és a kas-tély a maga érdekeivel és osztályérzéssel méginkább azok közé húzta vissza, akik közül ő származott. Ennek az évrnek a kusza összevisszaságában minden diktatóri ténykedéséről igyekezett kiállítani a törvényességi bizonyítványt. A köztársaságra tett esküjének jelentősége szüntelenül foglalkoztatta az öregur lelkiismeretét. Pontos feljegyzések nincsenek erről. Két olyan bizonyíték is került fel viszont, amelyek fontosabbak a történelem számára, mint minden választási eredmény. Braun porosz miniszterelnökhöz így szólt egy beszélgetés folyamán: — En megtartottam a királyra tett eskümet. Most meg fogom tartani az alkotmányra tett eskümet is.

Az öreg marsall „keltős könyvvitele”

Hindenburg elválasztotta tehát ezt a két korszakot. Mint gondos intéző, bizonyos mértékig két könyvvezetést tartott és igyekezett a császári pénztárt össze nem vegyíteni a köztársaságiéval. A császárság kimúlásával megszűnt az ő kötelezettsége is vele szemben és aki államjogilag gondolkodott, nem szólhatott ez ellen semmit. Hogy Doornban hazaáruolnak tartották, az nem kellett hogy nyomja a lelkiismeretét. Igaz ugyan, hogy királyának az esküje alól való felmentés után pár évvel örök hírségét esküdött, de végül is nem ő üzte el, mint Cromwell tette ezt annak idején királyával és mindig hangsúlyozta, hogy monarchista marad. Hogy ugyanakkor a köztársaság elnöke volt, nyilván belső német kérdés, amelyhez a külföldön élő királynak semmi köze.

A nyolcvanöt éves Hindenburgot nem a két eskü közötti ellentmondás nyugtalanította, hanem a második esküjének megtartása. Az nem okozott gondot neki, hogy hetvennyolc évével a második zászlót fogta kezébe. Az tűnt veszélyesnek számára, hogy azt a benyomást keltheti, mintha vissza akarna térni a császári lobogóhoz és mégis éreznie kellett, mennyire eltávolodott a köztársasági alkotmánytól, hiszen abszolutisztikus monarchaként irányította a kormányt. Ilyen érzések élhettek benne, mert egy napon Wirth miniszterrel, különböző állami ügyek megbeszélése közben, váratlanul feállt helyéről s minden átmenet nélkül ünnepélyesen kijelentette: — Hígyje el nekem, miniszter ur: én meg fogom az alkotmányra tett eskümet tartani.

„Hogy fog itélni rólam a történelem”

Itt állott az öreg óriás és minthogy a különös pont fölött nem tudtak vitába szállni, Wirth meghajolt és elment. Hindenburg kijelentése után egy szó sem hangzott el többé.

Azok, amelyek csak a tábornok halála után váltak ismeretessé. Minthogy Hitler a hatalomra tört és eközben a régi Reichswehr tábornokok argumentumát hozta elő: „ellenkező esetben nem vállal felelősséget csapatainak magatartásáért, — Schleicher afölött gondolkodott, ne vállalja-e ő maga a kancellárságot, három nemzeti szocialistával a kormányában. Az öreg urat kényserítette a visszalépésre és Hitlert birodalmi elnökké kiáltják ki. A Herren Klubban ezt egy hivatás: katonai diktatura, bar-nan tömegekkel enyhítve.

Ez a két, komoly emberek előtt tett kijelentés olyan beszélgetések között, amelyek nem érintették sem a válságot, sem az alkotmánykérdést, melyen bevillágitanak az öreg ur belső vívódásaiba. A kiutat megtalálta ott, ahol életútját elkezdte: kötelességtől és szolgálatról való fogalmaiban, amelyek megadták neki a belső felmentést önvádjaival szemben.

Ez a beszélgetés egy hadgyakorlaton zajlott le Fürstenbergen és Hitler, a wagnerianus, aki életpályáját jelenetekben és felvonásokban látta maga előtt, kijelentette a gyakorlóterem: — Itt egy tábla fogja hirdetni az utódoknak, hogy miről tárgyaltak egymással Schleicher és Hitler.

Hitlernek nem kell az alkancellárság

Néhány nappal később Papenhez kap meghívást és a kormánynak egy új ajánlatával találja magát szemben: vállalja-e az alkancellárságot? Micsoda nevétségés ajánlat! Eppen most nyújtott neki kiáltást Schleicher az elnökségre és ezek őt, a nagy népvészért, egy kormány rongyal közé akarják burkolni. Alvezérei még jobban fel vannak háborodva és Hitler brúszkult elutasítja az ajánlatot. Oszkár Hindenburg, Meissner, Papen, akik az öreg urtól csak nehezen tudták ezt a koncessziót is kicsikarni, dühösek. A két főszereplő közötti találkozás létrehozásán gondolkoznak.

Hitler drámai találkozója Hindenburggal

Hitler azonnal azt a feltételt állítja, hogy vezérkari főnökét: Röhmöt is magával hozassa. Hindenburg, aki tud Röhm perverz természetéről és ezen a ponton föltétebb érzékeny, nehezen határozza el magát a bekegyezésre és eközben mint katona, a „vezérkari főnök” kifejezés fölött gunyol-

A nemzeti szocialisták döntő előretörése

A Herren klubban különböző javaslatokkal jöttek elő. Schleicher volt a hangadó. Miután a tábornok okosabb volt, mint Papen, Hitler könnyebben meg tudta magát értetni vele és komolyabban is hallgatta meg, mert végeredményben Schleicher volt az, aki a Brüning-kormány alatt szembeszállott az SA fétoszlásával. Schleicher el volt határozva arra, hogy igyekezzon fog a tömegekkel fenntartani a kontaktust, ha azok nem tulságosan vörösök, az egész év folyamán (1932) fenntartotta az érintkezést a vezetőkkel és Hitlert úgy kezelte, mint egy előkelő zsidót, akinek kínos származását, hatalmára való tekintettel, elnézi. Intrikus és kíváncsiságú lényét különös örömmel töltötte el, amikor Hitler alvezérével tárgyalva, tudomást szerzett a pártintrikákról. A júliusi választásokon Hitler életében először kötött egységet a kormánnyal. Az egyre jobban elharapózó polgárháborúból nagyobb hasznot tudott húzni, mint ellenfelei és emellett érdekében állott, hogy a Reichswehr semleges maradjon. Brüning áprilisban betöltötte Hitler magánhadsergét és az Osaf fejét aranykulcson akarta maga előtt látni; júniusban Papen ismét engedélyezte ugyanezt a hadsereget és boldog volt, hogy a forradalmár Führer becsületszavát adta (állítólag írásban), hogy tőrn fogja a Papen-kormányt. Hindenburg kívánsága volt ez, amelyet Hitler mint a hatalom forrása, hajlandónak mutatkozott teljesíteni. Az öregur persze nem olybá vette a dolgot, mintha Hitler akarná a nyugalmat, hanem hogy Papennek, az ő bizalmi emberének sikerült az örögfiéket semlegesre bírni. Miután a választásokat Hitler a szokott fénytel hangszerezte, a Papen-kormány viszont ismeretlen volt a nép előtt és a szocialisták levette saját vezetőik csodje. július végén a nemzeti szocialisták az összes mandátumoknak csaknem felét hódították meg és a centrummal együtt döntő urai voltak a helyzetnek.

Papen könnyű sikerei

Papen, aki konferenciákon inkább bevált, mint választásokon, mert csak az urak nyelvét értette, azt azonban több időmában — könnyed mozdulattal szedte le a gyümölcsöt, amelyet Brüning kezéből korai menesztése kiűzött. Lausanneban tizenkét évi konferenciázás után az egész jóvátételt eltörölték. Ápintatból meghagytak vagy hárommilliórdót, de Németország képviselője egy órával az egyezmény ünnepélyes aláírása után, mosolyogva sugta meg két külföldi újságíró-nak, hogyan fogja Németország ezt a hárommilliórdót is megtakarítani. A sikertől megfialadott Papen ur elfelejtette, hogy most kancellár volt és nem amerikai hidak rombolója.

„Ő 85. én 43”

Ezalatt neudecki kastélyában üldögélt a nyolcvanöt éves marsall. Senkisé gondolt balálára, I. Vilmos kilencvenéves korát emlegették; csak Hitler ismerte fel ezen életkor szimbólikus jelentőségét és jelentette ki nyilvánosan: — Ő, nyolcvanöt éves, én negyvenhárom. — Ő, nyolcvanöt éves, én negyvenhárom. — Ő, nyolcvanöt éves, én negyvenhárom.

Idegebb pillanataiban azt is mondogatta, az igaz, hogy már legfőbb ideje volna átadni neki a birodalmat, mert már túl van a negyvenen.

lódik, hiszen nem vezérkar volt az, legfeljebb egy halom barnába öltözött ember. 1932 augusztus 13-án Hindenburg, a meghatározott órában, botjára támaszkodva feláll szobájában. Fia, Papen, Schleicher és Meissner állnak mellette. Megjelenik Hitler Röhmrel s Frickkel. Schleicheren kívül mindenki civilben van. Hitler be akarja húzni maga mögött az ajtót, amelyet közben egy szolga már becsukott, megbotlik a szőnyegben, mélyen meghajol. Mindenki áll, senkit sem kínálnak meg székekkel. A hét ember közül mindegyik kisebb, mint Hindenburg, akinek gránátosi öröksége kora ellenére is biztosítja a kimagasló pozíciót. Négy junker áll az egyik oldalon, három kispolgár a másikon. Meissner képviseli az átmenetet az urak és a nép között. Papen és Röhm: az egyik feltűnően karcsu, a másik tulságosan kövér és karrikatura-beli különbséget ábrázolják a Herren klub és a potrohos polgár között. Hindenburg és Hitler, akik fényképek százan és a rádióban tanulmányozták egymást, először állnak teljes életnagyságban egymással szemben. A mély hit köti össze őket, hogy a hatalom előbbre való, mint a jog és hogy Németország, gonosz szomszédok áldozata, gyorsan fel kell, hogy fegyverze magát és győzőn a revánzsban. Más népeket és kultúrákat nem ismerve, horizontjuk szűk kor-

Grippa
megelőzésére használjon Togat, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés
cseten gyorsan gyógyít a

Togat

Elismerten tájladomesillapító és bakteriumölő.

A Togat — szerencsés összetételével fogva — mint kitchő belső fertőtlenítő erősen lázcsökkentő hatású. A betegség kiújulásától megóvja Ont a rendszeres Togat kezelés. — Kérdezze meg orvosát. Gyógyszertárakban és Drogeriákban. Leif 52. — és Leif 130. — A Togat-tabletta svájci készítmény.

látokra van szorítva, saját népuhöz való bizalmuk minden szomszédal szembeni bizalmatlansággal párhuzamos és a kapcsolatok keresése helyett gépfegyvereket, repülőgépeket és gáztámadást kívánnak. A népuhalmat egyaránt elvetik s többre tartják a testi erőt a szellemiét. Mindez összeköti a két embert. De milyen más az ő álruk az új Németországról.

Egy hatalmas termet áll itt, aki hetven éven át az uniformishoz szokott, egy nyugtalan emberrel szemben, akit csak a háboru véletlené juttatott egyenruhához, akin még a saját maga által feltalált ing sem áll rendesen, míg az öreg életének hosszu napjait szentelte gomboknak, zsinoroknak és rendjeleknek. Az ország legnagyobb bajuszu emberével szemben áll a legkisebb, a négyuszögletű koponyával szemben egy óvá-lis. Idegnélküli ember áll egy idege előtt, egészséges egy neurasténia előtt, nagy evő egy vegetáriánussal, családapa egy örök agglagénnyel szemben.

Az egyik önmagában hatni tud, a másik szívoán hatni szeretne, az egyik parancs-lásra születt, a másik mindig parancsolni akarna. Egy junker áll egy kispolgárral, egy protestáns egy katolikussal, egy porosz egy osztrákkal szemben, egy fajleber, aki hisz az osztályokban és egy osztályember, aki hisz a fajban, egy racionalista egy misztikussal szemben, egy hallgatag egy szónonkkal, egy magát elégedő egy becs-

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

...ilt még ki.
...szus, mely ezen esz-
...harcol, megérdemlt
...szimpátiáját.
...Nicolas Politi,
...ol követ a követke-
...Maimonides és Ibn
...zág, mely Spinozát
...a zsidó népek. Az
...a zsidó nép második
...em oly nagy volt,
...egy spanyolnak nem
...zsidó nép produktív
...obb sikerét kívánom
...nak.
...ador de Madariage.
...lások
...között
...gyalások,
...gatója
...mást bizonyít.
...a csehek elfogadták
...vonatkozó feltétele-
...el a rendelés meny-
...mert Tatarescu a
...szalékát hazai vál-
...A lap szerint a tár-
...ak meg hanem Lö-
...állókodási időt kért
...aszt adni.
...eri!
...ány
...Paul Ehrlich
...yeket téves diagn-
...mény nélkül keze-
...megköszöni az e-
...tudásán és tapaszt-
...elő orvos szempon-
...nagyértékű előad-
...aul Ehrlich tisztelet-
...ratot.
...patottan köszönetet
...gválasztásért és ki-
...azzal, reméli, hogy
...Ehrlich Orvosegye-
...A hallgatóság me-
...dót és az előadás
...Prof. Strasser tisz-
...ba menekült német
...le Amsterdamban.
...Németországi men-
...kos gyűlés tartása
...szonkettőt közülök.
...odalmi gyűlési kép-
...A holland kormány
...ni történejk a tilos
...kodó német kommu-
...tartózkodási enged-
...pés utján jutottak

RIUMA
...ány árkakon.
...umek.
...ezelés
...ion J. 462-59.

vágyóval szemben. Nincs híd a szakadék fölött, amely közöttük tátong. Minden vonásában kinos az ifjú az öregnek, minden vonásában kellemetlen az öreg az ifjunak. A marsall csak egy feszülő civilt lát maga előtt, a néptribün azonban egy hatalmas Rolandot, talán egy dómont. A marsall személyes benyomásai a népvézérel szembeni utálatát csak fokozhatták, mert egyébként nem kezelte volna, mint egy iskolásiút.

Dramai percek

— Azért hívtam, hogy megkérdezzem, hajlandó volna-e von Papen birodalmi kancellár ural közreműködni?

— En már közöltem feltételeimet a kancellárral.

— Ön tehát az egész hatalmat követeli? Nekem egy olyanszerű pozíció kell, mint aminőben Mussolini van.

— Ezért én lelkiismeretem előtt nem tudom vállalni a felelősséget.

Szünet. Majd:

— A jövőre vonatkozólag több lovagiaságot tanácsolnék önnek a politikai harcban.

Senki sem ül le. Hat-hét perc alatt az egész lezajlott.

A hivatalos kommunikát meghirdették a világnak, hogy „az elnök lelkiismeretére és a hazával szembeni felelősségére hivatkozva, tagadta meg Hitlernek az államhatalom átadását. A nagy nyilvánosság előtt tehát megbízhatatlanságát vetette szemére és Hitler e beszélgetés után szegényebb lett, mint azelőtt.

Die Schickerte

Kiindulási pontja ennek a darabnak a tizparancsolat egyik alapvető tétele, a patriarális zsidó családi élet próbaköve és a polgári morál szigorú tanítása: tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszúéletű légy a földön... Megindító, érzelmes melódia öntve ez a motívum vonul végig az egész cselekményen: a rossz gyermek, Szidy Thal, leánykereskedő karmái közé kerül és végzetlenül a züllés teljes skáláján. Amikor csapzottan, rongyos, az alkoholtól és nélkülözésektől eltor-

zult, ljesztően sikerült maszkjában megjelenik a második felvonásban, amikor felismeri övét, a drámai haterő, az idegborzongató élethűség legmélyebb hatásait tudja kiváltani ez a ragyogó tehetségű színésznő. Ebben a darabban a kiváló jellembrázoló Sadigursky, Tefner és a Lidin-család nyújtottak elfogadhatót. A társulatot és Szidy Thalt hosszasan, melegen ünnepelte a közönség, amely végérvényesen szeretetébe zárta a művésznőt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. F.-né Agas és Többszörök. A telavivi Makabiada ügyében az erdélyi Makabi szervezet elnöksége ad felvilágosítást. Címe: Dr. Salamon Ignác, Arad, Bulevardul Maria 10.

S. D., Petrosani. Levélben válaszoltunk.

F. L., Brasov. A levél elment. Tudósítás egyrésze később, többi lejjön.

Magyar Színház

A cernauti zsidó városi színház társulata Clujon, a népszerű

ADOLF TEFNER

irányítása mellett és a világhírű színművész: **SIDY THAL**

SIDY THAL

közreműködésével

Ma február 7-ikén este 9 órakor utolsó előadás mérsékelt helyárrakkal

A HARZ VOS BENKT

nagyoperett

Főrendező: B. Sadigursky

Művészeti igazgató: B. Lidin.

Saját zsidó jazz-zenekar

B. Segall vezényletével.

Jegyek naponta a színház pénztáránál.

KÖZGAZDASÁG

Roger Auboin jelentése az ország 1934. évi gazdasági mérlegéről

A költségek leszállítását és a forgalmiadó emelését kéri a Banca Nationala technikai szakértője. Nem hosszabbítja meg Auboin megbízatását

Bucuresti, február 6. (Az Uj Kelet tud.) Roger Auboin, a Banca Nationala technikai tanácsadója benyújtotta utolsó jelentését az 1934-es év gazdasági eseményeiről. A jelentés megállapítja, hogy a költségvetési egyensúlyt, ami az 1929. évi egyezmény alapját képezte, csak az első évben valósították ténylegesen meg, 1932-ig sem volt teljesen rendben a költségvetés, azóta pedig a deficit állandóan évi 3-4 milliárd lejre emelkedett, azaz a költségvetés 20 százalékát érte el.

A külföldi adóságok fizetése körüli nehézségek azonban a párizsi megegyezés folytán alábbhagytak, a román kormány sikeresen ugyanis közel hat milliárd lejt kitevő adóságát másfélmilliárd lejre csökkentette. Az 1934 júniusában létrejött megegyezés egy milliárd háromszáz millió lejt megtakarítást jelentett a román költségvetésből. Az 1932 és 1933-ban 18 milliárd lejre leszállított adminisztratív költségeket azonban 1934-ben újra 19 milliárd kétszáz millióra emelték. Ilyen módon a párizsi egyezményből származó előnyök elvesztették jelentőségüket.

A jelentés erősen kifogásolja, hogy az adminisztratív költségek emelésének nagy része a tisztviselők számának teljes felelőssége és célszerűtlen szaporításából származik.

A kormány ezenkívül semmiféle intézkedést nem tett a bevételek emelésére. A költségek így 21 milliárd lejt tettek ki, a bevételek pedig alig érték el a 18 milliárdot. A tavalyi három milliárdos deficitet az eddigi jelek szerint az idei költségvetés is elfogja érni, sőt talán túl is haladja.

Az 1934. évi export 14 milliárd 100 millió lejről 13 milliárd 600 millió lejre esett, a behozatal azonban 11 milliárd 700 millióról 12 milliárd 9 millióra emelkedett.

A Banca Nationala intézkedései a deviza mennyiség növelése érdekében nem vezettek eredményre. Sem a kliring, sem a kompenzációs egyezmények nem növelték a bank devizastokkját.

Még 1932-ben Charles Rist megállapította, hogy Romániának erőlyes intézkedések-

re lenne szüksége az ország gazdasági stabilitásának helyreállítására. Ebben Romániának a Népszövetség is segítségére volt. Mindazokat a javaslatokat, amiket azonban a Népszövetség gazdasági bizottsága Romániának tett, részben elutasították, részben pedig csak félig oldották meg.

Rist megállapításai — írja Auboin — ma is teljes egészükben érvényben vannak.

A legelső és legfontosabb teendők jelenleg a monetáris stabilitás biztosítása és a első pénzügyi és adminisztrációs helyzet visszaállítása a rendes kerékvágásba. A teendők a következők:

1. Visszatérni az 1933. évi 18 milliárd lejes adminisztrációs költségekre.

2. Az ország jövedelmeinek két-három milliárddal való felemelése, főleg a forgalmi adóm keresztül, ami Romániában teljesen lecsökken.

Bucuresti, február 6. Hivatalos helyről közlik, hogy a pénzügyminisztérium és a Banca Nationala között nem volt szó Roger Auboin megbízatásának, amely holnap jár le, meghosszabbításról.

Mozgó-mintavásárt rendez a japán kereskedők küldöttsége Romániában

Bucuresti, február 6. Rövidesen japán terület és kereskedőkből álló küldöttség érkezik az országba a japán gyárosok egyesületének titkára, Inoko (Csaka) vezetésével. A küldöttség mozgó mintavásárt fog rendezni több városban és így akarja növelni a japán kivitelt és kereskedelmi kapcsolatokat létesíteni a Balkánon.

Szombaton este a jiddis előadáson elvesztettem a szemüvegemet. Megtalálót kérem adja le jutalom ellenében a str. Baritiu 16. sz. alatt levő Universal könyvkereskedésben.

SPORT

Aradi, cluji és timisoarai ökölvívók a telavivi Makabiadan

Arad, február 6. Vasárnap este tartották meg az aradi zsidó iskola tornatermében a telavivi Makabiada ökölvívóselejtezőjét. A versenyre — mint megírtuk — három erdélyi zsidó egyesület, a Haggibbor, Hakoah és Kadima adták le nevezéseiket. A szépszámu közönség jelenlétében lejátszott verseny után a zsüri a következő versenyzők kiküldetését javasolja a Makabiadara: Krausz, Glanc Hakoah, Förstner, Buchsbaum Kadima, Dascal Hakoah, Izrael Haggibbor és Basch Kadima. A válogatóverseny után iskolaboxolás következett, melyben Krausz, Glanc, Schwartz, a Kadima amatőr tréner, Förstner és Buchsbaum vettek részt.

Eseményekben gazdag az idei vivóprogram

Cluj, február 4. Az idei vivósezon, az előbbi évekhez viszonyítva kissé későn veszi kezdetét, ez azonban korántsem jelenti azt, az idén kevesebb verseny lesz Erdélyben, mint az eddigi években. Országos viszonylatban a vivóknak ezidén is alkalmuk lesz a különböző városokban rendezendő vivóbajnokságokon részt venni. Cluj szempontjából eseménynek ígérkezik a KAC Jubiláris Kupájáért kiírt junior törverseny, amely április 23-án lesz, míg a Schenker és Viola Kupa szenior kardsapat, illetve junior kardsapat-verseny április 28 és 29-én lesz. A zsidó sport szempontjából az aradi Hakoah február 24-én rendezi Arad város tör és kardvivó bajnokságát, míg a Haggibbor december 14 és 15-én rendezi Cluj város tör és kardvivó bajnokságát.

A vivózövetség döntése szerint az idei versenynaptár a következő:

Február 17-én a Satumarei SE országos versenye. Versenyszámok: Női tör és férfi kardverseny.

Február 24-én az aradi Hakoah országos versenye Arad város tör és kardvivó bajnokságáért. Versenyszámok: tör és kardverseny.

Március 10-én az Oradai Crisana országos vivóversenye Oradea bajnokságáért. Versenyszámok: Női tör- és férfi tör- és kardverseny.

Március 24-45-én a Satumarei Olimpia CFR országos vivóversenye Satumare város bajnokságáért. Versenyszámok: Női tör- és férfi tör- és kardverseny.

Április 24-én a Targu-Muresi SE országos versenye Targu-Mures bajnokságáért. Versenyszámok: tör- és kardverseny.

Április 23-án a Cluji AC csapatversenyei a Jubiláris Kupáért junior tör csapatok részére, valamint Jósika Kupáért szenior tör csapatok részére.

Április 28-29-én a Cluji AC csapatversenyei a Viola Kupáért junior kardsapatok részére Schenker Kupáért szenior kardsapatok részére.

Május 4-5-én a cluji vivóliga kerületi versenye. Versenyszámok: Női tör- és férfi tör- és kardverseny.

Június 2-án a cluji vivóliga középiskolai tanulók részére kiírt versenye. Versenyszámok: törverseny lányok részére, törverseny fiúk részére és egyéni, valamint kardsapatverseny.

December 14-15-én a cluji Haggibbor vivóversenye Cluj város bajnokságáért. Versenyszámok: Női tör- és férfi tör- és kardverseny.

A timisoarai Kadima február 10-én barátságos asztaliteniszversenyt játszik a bucaresti CFR most alakult ping-pong gárdájával.

Palesztina főiskoláisi minden valószínűség szerint indulnak a nyáron Budapesten rendezendő főiskolai világbajnokságokon. Az anyagi fedezet előteremtése folyamatban van.

Országos siverenyek Brasovban. Brassói tudósítónk jelenti: Kötűnő hóviszonyok mellett tartották meg február 1, 2 és 3-án Brasovban az országos bajnoki siverenyeket. A távfutás bajnokságát ezúttal is Lexen KSV nyerte, aki egyúttal Károly király kupáját is megszerezte, sialomban első lett Scheeser KSV, női sialomban Klöchner KSV, ifjúsági versenyben Binder KSV. A verseny attrakciója az ugróverseny volt, amelyet mintegy négyezerfőnyi közönség nézett végig. Első lett Lexer Frigyes KSV 29.5, 33 és 35.5 méteres ugrásával, második Scheeser 25, 34 és 30.5, harmadik Seewald Theo 32, 35 és 44 méteres ugrással, utóbbinál azonban bukkott.

Pillanatny de kiro „örege a mag

Bethlen és Gömbös Ant

Budapest, február 6.

belpolitikai élet váratlan lendületéről egyik legúj számoltunk be. A külön egyesületek, amelyek min vittek a háborúutáni Ma ben, most fejtott harcol lyek azonban nagyon gyé nyilvánosság elé. Külö mok sajtója számára me magyarországi helyzet mert a sajtószolgálat a irodán keresztül bonyolód a tekintetben rendkívül t közvetítésében.

Mi történi tikában?

Közben pedig az esem kergetik a magyar fővá bor földművelésügyi min lemondott, a részleges váls san bonyolították le. Ezú sajtófőnököt választották képviselőnek, majd a korm zeti Egység Pártjának ér tantak ki bizonyos ellenté pokon keresztül foglalkozt tót is. Az ország közéleté Kossuth Lajos uccai kaszi lasztásai politikai harcok fel és az elmúlt napokban dék Társasága ugrott ki a lépő követelésekkel. Minde nap alatt játszódtott le, an hogy a magyar politikai é ul nagy az erjedés és ez sásokra kell, hogy vezesse

Az öre

Romániai olvasó számára szolgálatunk annak megv milyen helyzet alakult ki a ég pártjában Magyarorszá Romániában kormányzó lib ellentétei az „öregék” és portjai között robbannak a Dinu Bratianu képviseli a an, aki a megvilkolt Duca örökségét mondja magáén ezzel szemben a fiatalok ve gyakorolja és mint ismeret ellentétbe az öregek ve zet ebben tökéletes azonos a magyarországiak, ahol a pártjának öreg csoportjáná kisebb egyéniség áll, min István, aki a pártnak tulajd reméltje. Az öregek képvis erőt a pártban és ennek e Gyula, az ifjak vezére a mi

A belpolitikai r mi pszichikai r

A magyar viszonyok azonban nem engedi meg, folytassuk ennek a kétségte nak az analizálását. Ez a eddig a magyar feudális bi áll, mely Magyarországon Európában különálló helyz A magyar földbirtokos osz Nemzeti Egység Pártjában zás rendszer alapján jutott on Bethlen Istvánt mondja a legrégebbi magyar arisz garja, szemben a fiatalok bössel, aki szegény dzsent meke. De nem arisztokrata agybányai Horthy Miklós bössel egyazon társadalmi állt fel.

A harc társadalmi és p tt jelennek. Gömbös a h ezerve, természetes hátvéd szerileg csap össze Bethle szemben a hitbizományok, s tulajdonosainak politikai a je. Bethlenék a nyílt szava meg nyomasztó fölényüket, hát, hogy Gömbös a titkos átszotta ki velük szemben.

Pillanatnyilag nyugvópontra jutott, de kirobbanással fenyeget az „öregek” és „fiatalok” harca a magyar kormánypartban

Bethlen és Gömbös párviadala a szavazati titkosságáért. Antal István feltűnő szűzbeszéde

Budapest, február 6. A magyarországi belpolitikai élet váratlanul felénkült el-entéteiről egyik legutóbbi számunkban számoltunk be. A különböző társadalmi egyesületek, amelyek mindig nagy szerepet vittek a háborúutáni Magyarország életében, most fojtott harcok színtereit, melyek azonban nagyon gyéren jutnak a nagy nyilvánosság elé. Különösen az utódállamok sajtója számára megközelíthetetlen a magyarországi helyzet teljes ismerete, mert a sajtószolgálat a hivatalos távirati irodán keresztül bonyolódik le, mely ebben a tekintetben rendkívül takarékos a hírek közvetítésében.

Mi történik a magyar politikában?

Közben pedig az események egymást kergetik a magyar fővárosban. Kállay Tibor földművelésügyi miniszter váratlanul lemondott, a részleges válságot villámgyorsan bonyolították le. Ezután Antal István sajtófőnököt választották meg jászberényi képviselőnek, majd a kormányon levő Nemzeti Egység Pártjának értekezletén robbantak ki bizonyos ellentétek, amelyek napokon keresztül foglalkoztatták a világsajtót is. Az ország közéletét irányító két, Kossuth Lajos uccai kaszinó tisztújító választási politikai harcok jellegét vetették fel és az elmúlt napokban a Reformemlékek Társasága ugrott ki a porondra meg-kezdő követelésekkel. Mindez alig harminc nap alatt játszódott le, ami annak a jele, hogy a magyar politikai életben szokatlannal nagy az erjedés és az azonnali megoldásokra kell, hogy vezessen.

Az öregek és fiatalok Romániai olvasó számára analógiával szolgálhatunk annak megvilágítására, hogy milyen helyzet alakult ki a Nemzeti Egység pártjában Magyarországon. A jelenleg Romániában kormányzó liberális párt belső ellentétei az „öregek” és „fiatalok” csoportjai között robbannak ki. A pártelnök Dinu Brătianu képviseli az öregeket a pártban, aki a meggyilkolt Duca miniszterelnök örökségét mondja magáénak. A hatalmat ezzel szemben a fiatalok vezére, Tatarescu gyakorolja és mint ismeretes, gyakran kerül ellentétbe az öregek vezérével. A helyzet ebben tökéletes azonosságot mutat fel a magyarországival, ahol a nemzeti egység pártjának öreg csoportjának az élén nem kisebb egyéniség áll, mint gróf Bethlen István, aki a pártnak tulajdonképpen megteremtője. Az öregek képviselik a nagyobb erőt a pártban és ennek ellenére Gömbös Gyula, az ifjak vezére a miniszterelnök.

A belpolitikai harcok társadalmi pszichikai rugói

A magyar viszonyok különlegessége azonban nem engedi meg, hogy tovább folytassuk ennek a kétségtelen hasonlóságnak az analízisét. Ez a különlegesség pedig a magyar feudális birtokrendszerben áll, mely Magyarországon ma talán egész Európában különálló helyzetet teremtett. A magyar földbirtokos osztály, amely a Nemzeti Egység Pártjában a nyílt szavazási rendszer alapján jutott többségre, éppen Bethlen Istvánt mondja vezérének, aki a legrégebbi magyar arisztokrata család sarja, szemben a fiatalok vezérével, Gömbössel, aki szegény dzsentri-család gyermeke. De nem arisztokrata a kormányzó nagybányai Horthy Miklós sem, aki Gömbössel egyazon társadalmi osztályból került fel.

A harc társadalmi és pszichikai rugói itt rejlenek. Gömbös, a kisbirtokosságot érezve, természetesen hátvédjéül, természetesen természetesen csap össze Bethlennel, aki vele szemben a hitbizományok, a latifundiumok tulajdonosainak politikai megszemélyesítője. Bethlennek a nyílt szavazással szerzett megnyomasztó fölényüket, természetes tehát, hogy Gömbös a titkosság jelszavát játszotta ki velük szemben.

Ma már talán — éppen e jelszavak miatt — Gömbös jutna többségre a pártban, ha szavazásra kerülne a sor, de csak akkor, ha a választások valóban titkosak lennének, mert a megyei hivatalnok kar Bethlen kreaturája, mely szemben áll — érzelmeileg — a jelenlegi miniszterelnökkel. Ismeretes, hogy a kormányzónak nincsen parlament feloszlató joga. Ilyenformán tehát a titkos szavazással összehozható nagy birtokellenes többség kétségtelenül megszüntetné a történelmi osztály évszázados uralmát Magyarországon, amit csak a Károlyi forradalom és kommun szakitott meg rövid időre. Ez a harc érződik a közélet egész vonalán. A Nemzeti Kaszinó választásain az arisztokrácia győzött, a választmányba három mágnás, közülük kettő erdélyi került. Ugyanakkor a dzsentri réteg kaszinója, az Országos Kaszinó, ahonnan ma kormányozzák Magyarországot, majdnem teljes egészében Gömbös mellé állt és ez az irány kerekedett felül a TESZ-ben, az antilegitimista alakulatok központi szervezetében is. Legutóbb a reformnemzedékek a proklamációja, mely a radikális társadalmi reformok hosszú sorát követelte, viharzott át a politikai életben és ezt követte a Gömbös-hű Turul Diákszövetség hasonló szellemű felhívása, melyre Gömbös nyilatkozattal volt kénytelen válaszolni, hangsúlyozva, hogy az ő szellemi vezetésé alatt járó ifjúság konzervatív-haladó és tartozkodik minden radikálismustól.

Eckhardt szerepe a krízisben

A Gömbös nyilatkozata sem tudta leplezni azt, hogy az Eckhardt Tibor vezetésé alatt működő független kisgazdapártnak milyen szerepe volt a kritikai hangok fellérmázásában. A Bethlen csoport elleni

harca Gömbös Eckhardt Tibort is bevonta, akivel azonban éppen a titkosság kérdésében súlyosan ellentétbe került. Eckhardt a kormánytámogatás ellenértékül a titkossági javaslatnak február elsejéig való beterjesztését kérte, ami viszont az ellentétben váltott ki nagy viharokat. Bethlen és környezete olyan ellenzéssel fogadta a titkossági javaslatot, hogy Gömbös kénytelen volt a kérdést egyelőre levetni a napirendről. Itt robbant ki az ellentét Eckhardt és Gömbös között és Eckhardt brüsszeli kirohanása és a népszövetségi delegátusi minőségéről való leköszöntése jelzik, hogy Gömbös a Nemzeti Kaszinóval szemben csatát vezetett. A miniszterelnök óvatos nyilatkozattal deferált: a magyar kormány annyira leköötték a külpolitika utóbbi eseményei, hogy nem volt ideje a választási reformtervezettel a ház elé jönni. Ugyanakkor azt is kijelentette Gömbös, hogy „senkitől nem hagyja magát sürgetni” és terveit minden körülmények között keresztülvizsi, ha azokra az alkalmas pillanatok elérkeznek.

Antal István szűzbeszéde a kétféle konzervativizmusról

Az ellentétek elsímítása azonban rendkívül nehéz feladat. Az ifjúsági szervezetek radikális követeléseivel egyrészt, Gömbös törekvései, másrészt és a történelmi osztály kemény ellenállása még komoly összecsapásokra vezethet. Antal István első képviselői beszédjéből kiszűrődnek ezek a gondolatok. Antal István beszédében igyekezett kihangsúlyozni, hogy Gömbös reformjait az idők sürgetik. A miniszterelnök konzervatív gondolkodású politikus és éppen ezért kell a másik konzervatív tábornak is méltányosnak lennie a követelésekkel szemben. A konzervativizmusnak Magyarországon mindig az volt a feladata, hogy a revolúciós megoldásoknak rendes törvénykezéssel vegye elejét és evolúciós törekvésekkel ellensúlyozza a forradalmi szellemet, amely egyes követések kérdésében kétségtelenül érződik az országban.

A volt sajtófőnök beszéde érdekes megvilágításba helyezi a magyar belpolitika mai állását. A harc pillanatnyilag nyugvópontra áll. A csatavesztett Gömbös most alighanem más oldalról kísérel meg reformjai keresztülvitelét, melyben objektív meg-

ALKOHOLLAL SPANYOLNÁTHA ellen védekezni helytelen. Csak szervezetét gyöngíti ezzel a kezeléssel!

GEN sok ember abban a tévhitben él, hogy a spanyolnátha és influenza legjobb ellenszere az alkohol. Nagy tévedés! Az alkohol gyöngíti a szervezet ellenállóképességét és ezáltal még jobban ki van téve fertőzéseknek. Az influenza, spanyolnátha, mandulagyulladás egyetlen ellenszere a szájszáj és a torok állandó fertőtlenítése. Erre a célra legjobban a józsu ANACOT pasztilla felel meg. Aktiv formaldehid tartalmánál fogva elpusztítja a baktériumokat és megóvja a fertőzésektől. Szopogasson állandóan józsu ANACOT pasztillát. Hatása biztos, mert a garatnak azokat a mélyebben fekvő részeit is fertőtleníti, ahová öblögtetvizek nem hatolnak be.

30 pasztillát tartalmazó fiola 37.— lel.

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

állapítás szerint, sokkal nagyobb tömegbázisra számíthat — a független kisgazdapárt pillanatnyi elidegenedése ellenére is — mint a konzervatív és autokrata arisztokrácia képviselői.

CAPITOL premier mozgó MA PREMIER! Egy igazi világrakció! Nem háborús film!

CLAUDE FARRERE
örökbecstű regénye után

A CSATA (La Bataille)

Egy japán leány és egy angol tiszt szerelme.

CHARLES BOYER, ANNABELLA, INKISINOFF. Rendezte: Farkas Miklós

Svájcban és Ausztriában teljesen megbénult a forgalom a szörnyű hóviharak miatt

Bern, február 6. A magas hegységeken öt napja csaknem szakadatlanul havazik. Davosban a hómagasság meghaladja a két és fél métert. Az utak és a hágók más pontokon is járhatatlanokká váltak. Az ezer méteren felüli vasútvonalakon alig lehet fenntartani a forgalmat. Több vonalon a hatalmas hóadályok és a félrákint megújuló lavinaomlások miatt be kellett szüntetni a vonatok közlekedését. Ezek a vonalak is elsősorban a keleti Graubünden kanton területén vannak, köztük a Prätigau és a Chur-Arosa vonal. Nagy apparátussal dolgoznak a vonalak szabaddátételén, de a lavinaveszély állandó. A magas hegységekből melyen a fagypont alatti hőmérsékletet jelentenek. Jungfraujochon —18 fokot mértek.

Ausztriában az Arlberg-vonalon évtizedek óta példátlan sűrű hófergeteg tombol. A vasúti közlekedést más vonalra kellett áttéríteni, mert lavinaveszélyen kívül állandó a kislilás veszélye a jégpáncéllal rakódott síneken. A hőmérséklet 6 fokkal a fagypontra fölé emelkedett a nap folyamán, ami fokozta a síneken a jégképződés lehetőségét.

Tirol több pontján a havazás tovább tart. Lavinakárokat jelentenek Bad Hallban és Landeckben lavinaomlások és hóvihar miatt a villamosművek félnapon át üzemben kívül állottak, úgyhogy az éjszaka egy részében nem volt világítási áram. Újabb jelentés sze-

rint a helyzet Tirolban rosszabbodott, a hóvihar erősbödik s állandó a havazás jóval enyhébb hőmérséklet mellett, ami növeli a lavinaveszélyt.

Berlin, február 6. Az osztrák-bajor határon az Inn-völgytől keletre Retter-See közelében a birodalmi hadsereg négytagú sijárára eltűnt. Valószínűnek tartják, hogy lavina tetette el a járót. Mai jelentés szerint a Bajor-Alpokban holtan találták meg az eltűnt katonai sijárót.

A Rajna és mellékfolyói vízszintemelkedése tovább tart. A Necker Mannheimnál csaknem három méterrel magasabb vízállású a normálisnál.

Párizsban gyászistentiszteletet tartottak a február hatodik események évfordulóján. Párizsból jelentik: A Notre Dame székesegyházban szerdán, a február 6-iki események évfordulóján gyászistentiszteletet tartott az életüket vesztett katonák és rendőrök emlékére, amelyen megjelent Flan din is.

Adatschi helyére Sughimare római nagykövetet neveztek ki a hágai döntőbíróvághoz. Hágából jelentik: Az elhalt Adatschi helyére Sughimara római japán nagykövet került be bírónak a hágai állandó nemzetközi bírósághoz.

Ma este a jiddis színtársulat utolsó mérsékelt helyáru előadása

Szidy Thal és színtársulata továbbra is nagy sikerrel folytatja cluji vendéglátását. Ma este a jiddis operettirodalom egyik leg-szebb darabja, „A Harz wos benkt” kerül bemutatásra, amelyet már ismer a cluji közönség. A darab nagyszerű, drámai jeleneteiben Szidy Thal olyan művészi magaslatoakra emelkedik, ami minden drámai színésznőnek becsületére válna. A legnagyobb alakítások közül való ez a művészi teljesítmény, amelyet megegyezően meg fog majd nézni, aki még nem látta és mindenképpen, akinek még nem volt alkalma látni.

Ma este, az utolsó olcsóhelyáru előadásán, bizonyára az egész város zsidósága lelkesen fogja ünnepelni Szidy Thalt, aki annyi gyönyörű estét szerzett Cluj zsidó közönségének. Ebben a darabban nagyszerű szerepe van a kitűnő Sadigurskynak, aki egy zsidó apa szerepében megrázó alakítást nyújt.

A bucuresti szovjetkövetség saját házába költözött

Bucuresti, február 6. A szovjetkövetség, amely eddig az Athenée Palace szállodában működött, tegnap átköltözött saját helyiségébe a Str. Toma Stelianra. A modern stílusú palota felavatása március 4-én fog megtörténni, amikor Osztrovszki követ fogadást ad. Ugyanaznap fogják minden biztonnal megünnepelni a két ország közötti vasúti kapcsolatok felvételét is. A szovjetzászlót egyelőre még nem tűzték ki.

A CFR vezérigazgatóságát értesítette a Moszkvában tárgyaló küldöttség, hogy teljes megegyezésre jutottak. A tighinai hidnak azt a részét, amely román oldalon van, Románia fogja kijavítani. A munkálatok még e hónapban megkezdődnek.

A kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgájának tragikus mérlege

Cluj, február 6. Erdélyszerte most kerülnek nyilvánosságra a kisebbségi nyelvvizsgák eredményei. Néhány erdélyi városban már kihirdették ezeket a számokat, amelyek még a várakozáson felül is nagyobb katasztrófát jelentenek a vizsgázókra.

Clujon eddig csak részletes eredmények jutottak napvilágra. A postások, vasutasok, tanárok már kézzel kapták osztályzatukat. A városi alkalmazottak, tüntetők, sőt még a újságírók is (aki szintén vizsgázott) még nem kaptak hírt az eredményről.

A nyelvvizsgák eredményei még a bucu-resti zsidószármazékok fiókjaiban voltak, amikor a vizsgázottak, mint megannyi finom szeizmográf előre megérezték az eredményt. Soknak már hiába is jött volna még a sikeres vizsgát jelentő eredmény is. Tul sok volt idegszállalnak az iskolásgyermekek türelméhez szabott feszültség. Ezek a szá-lak egynemely szerencsétlen vizsgázónál úgy elpattantak, mint a túlfeszített hegedűhúr.

Innen-onnan szállingóztak vissza Clujra a vizsgázók. Egyesek a Trefort-uccába, a jobbmoduak „psichonanalitikus” kerestek fel. A vizsgázók között nagyon kevés, úgy-szólván figyelemre sem érdemes a fiatalok száma. Mindégylek az életet már megjárt ember, akik munkabírásuk alkonya felé közeledtek akkor, amikor a nyelvvizsgákat letették.

Többgyermekes családapák és család-anányák, akiknek semmi más nem jut már az életből csak az, hogy mindennapi munká-jukat elvégzik a családjuk eltartásáért. És ezt az egyet elvették most tőlük. Meggör-nyedt báru emberek, akik még dolgoztak abban a kerékvágásban, ahol évtizedeken át voltak és amelyben már a nyugdíj felé közeledtek. Most, hogy a nyelvvizsgán el-buktak és kikerültek ebből a kerékvágás-ból, más mederben nem tudnak eligazodni.

A vizsgák eredményei, ha a számokat vesszük figyelembe, legkevésbé a tanárokra volt katasztrófális. Am megváltozik a helyzet, ha azt vesszük alapul, hogy ezek az emberek kisebbségi iskoláik katedráján ülnek és így nem tehertertelek az állami költségvetésben.

A különböző kisebbségi státusok kinuta-tást készítettek tanáraik és tanítóik nyelv-vizsga eredményéről. Így a katolikus státus számadatai szerint a tanárok közül 36 át-ment, míg 44 elbukott. Ugyanakkor a ta-nítók közül 80 ment át a vizsgán, 153 pedig elbukott.

A református tanárok közül 25 átment, 33 megbukott. A tanítók közül viszont át-ment 77, megbukott 122.

Az unitárius tanárok közül kettő átment a vizsgán, három pedig megbukott. Tanítók közül öt átment, 14 megbukott.

A nyelvvizsgázók közül egyedül a taná-rok részesültek abban a kedvezményben, hogy a sikertelen eredmény után nem kel-lett elhagyniuk azonnal a katedrájukat, ha-nem még egy ideig haladékot kaptak arra, hogy újabb vizsgán javítsák az eddigi eréd-ményt.

A postások már nem jártak ilyen jól. A cluj-i központhoz tartozó Tarnava Mica, Tar-nava Mare, Someș megye, Turda és Cluj-megye kisebbségi postásainak nyelvvizsga-eredménye szerint 124 tisztviselő és 73 al-tiszt bukott el a nyelvvizsgán. Legtöbbjük családost ember. Még nem is tudtak ma-gukhoz térni. Nem akarják hinni, hogy most ezzel a nyelvvizsgával vége minden-nek. Már nem „reflektálnak a szolgálataik-ra” és ezután elsején nem vizik haza meg-szokott kis boritékjukat a családnak.

A CFR kisebbségi vizsgázók közül egye-dül Clujon 46 ember veszítette el kenyérét.

Írógép és írókö-lomok

Levegőt szakszerűen vezetjük. Sokszoros-tásokat izléses kivitelben készítünk.

FENÉR

Írógép és íróköltő vállalat Str. Reg. Maria 2.
Telefon: 11-09.

Nem fiatal emberek ezek sem. A legtöbb-jének 20-25 évi szolgálat áll a háta mö-gött. Most aztán nincsen semmi segítség — mondják rezignáltan. Megpróbálták felleb-bezni az igazgatóság ítélete ellen. Az első fórumon a táblán visszautasították ezt a fellebbezést. Egy csoportban áll néhány ilyen elbocsátott ember. Siralmas rájuk nézni. Ahogy egymás mellett sorakoznak kopott, rongyos ruhájukban és ahogyan bi-zonyítatlanul félreugorva mozdulattal válnak közé esik a fejük...

Ha kérjük tőlük, hogy miből élnek azóta, amióta kikerültek a CFR-től? Csak válluk-at vonogatják. Maguk sem tudják. Miből fizetnek házbért és miből táplálják magu-kat legalább annyira, hogy éhen ne halja-nak? Kölcsonökből. Olyan emberek kölcso-néből, akik még valahogy tengődnek és akiknek megcsik a szívük az életből kibuk-tatott társukon.

Itt van például Arányi László. Őt még a többiek is a legszerencsétlenebbnek tart-ják maguk között. A felesége elméje meg-bomlott a sok szenvedéstől és nélkülözéstől. Így este viharosan kiabálni kezdett. Meg akarta ölni két gyermekét. A férje jobban bírta idegekkel, vizsgáltatta az asszonyt és óta töle a gyermekeket.

Az asszony most az elmeegógyintézetben

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, február 8: Rigoletto Alfred Pic-caver tenoristával és Jean Athanasiu baritonistával.

Szombat, február 9: (Iskola matiné.) Suzu-na titka. (Balett.)

Vasárnap, február 10: (Este.) Allarcosbál. Alfred Piccaver tenorista és Jean Atha-nasiu bariton közreműködésével.

Hétfő, február 11: Trubador. (Blinu Băde-scu tenoristával.)

MŰNEAS-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön 5 1/2 és 9 órákor utóljára: I. Szer-rettetek. Operett filmszáger. Főszerepek-ben: Warner Baxter és Elisa Landi. II. Fox-Polis a legnagyobb revüfilm. Főszerepekben a Fox összes szereplői-vel. Műsor előtt a legújabb Micki Maus.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 7.
Bucuresti. 13.45: Könyvűl lemezek. 14.40: Könyvűl lemezek. 18: Szalonzenekar. 19: Hi-rek. 19.15: Szalonzenekar. 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetekben hírek.

Alkalmi könyvvásár — Rendkívüli áreszállítás

LEI	LEI
Eucken: A jelenkori vallásbölcselet kérdései	28
Anatole France: Coignard abbé vé-leményei	28
Gorkij: Forradalom és kultúra	12
Gaurmont: A szerelem fizikája	28
Keyserling: Uj világ születése	33
Keynes: A béke gazdasági követ-kezményei	22
Le Bon: Uj idők pszichológiája	44
Maeterlinck: A tér élete	33
Marden: Hgyan érünk célt az életben	44
Meneken: A nők védelmében	33
Emil Ludwig: Tizennégy július	30
Szazonov: Végzetes évek	28
Füllöp-Miller: Az ismeretlen Tolsztoj	44
Mikszáth: Beszterce ostroma	44
Mikszáth: Uj Zrinyiász	28
Jókai: A jövő század regénye 3 kötet	48
Jókai: A három márványfej 3 kötet	36
Jókai: Egy hírhedt kalandor 3 kötet	36
Jókai: Enyém, tied, övé 4 kötet	38
A magyar humor gyűjteménye	15
Larsen: A bölcsék köve	30
Ferfer: Az uszó színház	36
Ferrero: A harmadik Róma 2 kötet	60
Maugham: A szines fátyol	36
Schnitzler: Ut a szabadsá 2 kötet	44
Tolsztoj: Kozákok	44

Kérje legújabb áreszállításunk könyvjegyzékét

CULTURA könyvkereskedés

Cluj, Str. Memorandului 4. szám udvarban

A Keren Kayemet Imi-zsebpersely-versenye

Közösük 1935 február 8-án
Befejeződik 1935 március 3-án.

A verseny győztesei

ingyenes tur-retur hajójegyet

kapnak a tavaszi erci Makkabiadara.

Helyicsoporttagok, Wizo-hölgyek, ifjúsági szervezetek tagjai! Vegyetek részt a ver-senyen, az eredményt a kontingensek javára írjuk.

A verseny eredményéből zöldeió lígeteket íe-tesítünk Erec Jiszraeiben a versenyben részt-vevő helységek nevére.

KEREN KAYEMETH LEISRAEL

van. A gyermekek, hol esznek, hol nem. A lakás? Éppen olyan, mint ahogyan azt a nyomorriportok már szászor leírták... Hu-szonöt éve dolgozott Arányi is a vasutnál. Most szánalmas mosollyal, lyukas fazeka-kat mutat, amit a szomszédok könyörtöl-től javíttatnak vele. Ebből élnek.

Nagyjából ez a mérlege eddig a kisebb-ségi nyelvvizsgáknak.

Budapest. 7.45: Torna. Utána lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Versek. 12.10: Nemzetközi vízjelzés. 13: Déli harangszó. 13.05: Első Budapesti Citera Kör hangverse-senye. Közben hírek. 14.20: Pontos időjelzés. — 14.30: Szimfónikus zenekar. 15.40: Hírek. — 17.10: Vízváry Mariska előadása. 17.45: Hi-rek. 18: Előadás. 18.15: A „Magarság” dal-és önképzőegyesület dalárdája. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.40: Radics János hangszer-ötöse. 20: Előadás. 21.10: Szimfónikus hang-verseny, vezényel Sányi Zoltán. Utána kb. 23.10: Hírek, időjárás. 23.30: Cigányzene. — 24.15: Jazzzenekar. Antók György énekszámai val. 1.05: Hírek.

Bécs. 20.25: Puccini Bohémélet közvetítése az Allami Operából.

Briissel (francia) 22: Szimfónikus hang-verseny.

Hilversum. 21.55: Bach-hangverseny. Milánó. 21.45: Operaközvetítés.

München. 18.50: Zene Shakespeare korából. Osló. 21.30: Szimfónikus hangverseny zong-orával, hegedűvel.

Varsó. 21: Klasszikus balettek.

Péntek, február 8.

Bucuresti. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. — 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Operettlemezek. 21: Hangversenyismertetés. 21.20: Filharmo-nikus hangversenye az Operaházból. 23: Hi-rek. 23.10: Lemezek.

Budapest. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.15: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Fel-olvasás. 13: Déli harangszó. 14.10-14.40: Postászenekar. 14.50: Pimter Alice zongorázik 15.40: Hírek. 17.10: Diákfióra. 17.45: Időjel-zés. 18: Cgányzenekar. 18.30: Gyorsírótanfo-lyam. 19.45: Sportközlemények. 20: Előadás. 20.30: Magyar dalok. 21.35: Kültügyi negyed-óra. 21.50: Zathureczky Ede hegedűl. 22.26:

Hírek. 22.45: Jazzzenekar. 24: Cigányzenekar. 1.05: Hírek.
Köln. 20: Bajazzók lemezeken.
Varsó. 20.30: Joseph Schmidt lemezek.
Lipsee. 22: Vidám est.
Stuttgar. 22: Vidám játék apáink életéből.
Berlin. 23.20: Ríport a Sportpalota bickü-versenyéről.
Frankfurt. 1: Grieg-lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszerű közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alkakeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előre fizetendő. Jelleg-levelet csak egy továbbítunk, ha portárbélyeg mellékelve van.

Házvásárlók figyelmébe! Eladó családi 9 uccára nyíló új sarokház, mely áll 1x1 szoba konyha, előszoba, 1x2 szoba konyha, 3 szép kiadott lizehelyiségből, szép rendezett ud-varból és gyümölcsöskertből, víz, villany, kanalizáció, autbuszmegálló. Évi jövedelme 60.000 lej. Értekezni Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrászüzletben.

Sürgösen kiadó több uccára nyíló sarok házszéklet teljes berendezéssel, megfelel mé-szárszéknek vagy más kereskedelmi vállalko-zásnak, olcsó házbér, autbuszmegálló. Érte-kezni Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrász-üzletben.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Keresek két szoba hallos, esetleg három szobás lakást

márciusra
Ciar Hirsch Piața Unirii 18.

A téli folyamán is állandóan nyitva marad egyre szaporodó vendégeinek hívásására a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolozs-vár, Unió-u. 10. (háttul az udvarban), ahol Schwartz Ignácé szakavatott vezetése alatt közismerten a legízletesebb ételek kárméltak. Diétásoknak speciális ételek.

Különbejárattal, szépen burorozott szoba fürdőszoba használattal és teljes ellátással egy vagy két személy részére kiadó. Cím: Remlyén, str. Iuliu Maniu 33.

Teasütőmények, díszorták, szendvicsek, hidek büffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a leg-jutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Londrei 19 szám.

900 liter 1931-es kütűő, palackérett Teaca (tekei) leánykabor eladó. Teaca No 220.

Családi uralény vagy fiatalember teljes ellátás fürdőszobával jutányosan kap. Molnár Str. Eminescu 11.

Butorozott szobába lakótársnót keresek havi 350 lejért. Str. Londrei 38.

HÍR

— Hírhírlaszították a székely Giszkalay „Ak-kolozsvár zsidó társasággal” a ma est mi törvényszéket, am-kalay János „Akiba” nagyszabású történelmi volna. A törvényszék-rendezés az utolsó volt egy későbbi időp-Clujon egyre erősebbé járvány miatt, mely a és szereplőit megáka-son való megjelenésbe-gyalásának pontos idő-idejében az érdeklődő-bozni.

— Rákosi Máttyás-tetnek ítéletét. Euda Rákosi Máttyás ellen-gyalása tegnap befeje-zésére ítélték elnök b-teken fogják kihirdeti-pon Vámbéry Ruszter-védők mondták el vé-szó szó jogán a vádlat a „magyar burzsoázia-említetté és kijelenté-elsőszőr elenezte a há-„bendta a derekát”, F-reutasítja és kijelenti-nem a burzsoázia kép-gyar gondolat mártír-ant fejtegeti, hogy a-velete törvényszerűség-polyi-kormány progr-aznulták kész progr-beszéde után a tárgy-

— Vér-, bór- és líg-tenként többször, így-hár természetes „Fe-zet, mert ez mindig-energetelenti a gym-kivül az emésztést és-tékonyan befolyásolja-legjelesebb képviselői-tatják, hogy a Feren-minden tekintetben

— A carei statutu-se. Careiből jelentik Carei legrégibb hitkö-nyitő közgyűlést, an-zás számban jelenté-dr Antal István elnö-a legnagyobb csendb-jesen egyhangu vála-ményeképpen elnök-alelnök Mózes Samu-faszéki elnök dr Me-nok Sarkadi Ignác, egy husz tagból álló-tisztikar nevében dr-meg hatásos szavak-régi tisztikar iránt-nult. A közgyűlés-ügyet tárgyalt le, m-nők beárta az ülés-

— Rövid hírek má-az olcsóbb telefonár-35 ezer új telefonke-— A nyári salzbürg-és leszerződött. A F-fogja dirigálni. — utasmékkül léggömbö-kilométer magasságú-külgyminiszter az-zett. — Csehszlovák-kamélikkük száma. — landon terjed a mu-Palermo egyik külv-segély kiosztása köz-let tetőzete. Husz-beszűit. — Tegnap v-názásának 13-ik éva-képviselelőház megkez-gyalását. A budget-

— A carei magys-mezőteremi csendősből jelentik: A care-másodikán tartotta-nagy bálját, amire-magyar lakossága i-teremiek négy meg-amiikor a faluvégén-tartóztatta őket. A-magyar gazdák til-feltartóztatás ellen-nem állt jogukban tel-eknek utját állani, esetet a carei Mag-ahol a mezőteremi-meglepetést kellett-ettek az ügy tisz-ségek lakossága ré-legteljesebb siker-

UJ KELET Legújabb hírek

A maniuisták és vaidisták viharos összecsapása a pártvezetőségi ülésen Tilea fölött

A pártvezetőségi határozat a személyi kérdések ügyében inkább a maniuistáknak látszik igazat adni

Bucuresti, február 7. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága tegnap este tíz órakor, az alapszabálytervezet megszavazása után utolsó üléséreült össze, amelynek napirendjén a személyi kérdések elintézése szerepelt. Nemcsak a párt, hanem az egész politikai közvélemény feszült érdeklődéssel várta az ülés határozatait, amelyek végleges döntést kellett, hogy hozzanak a Maniu-Vaida konfliktus ügyében. A hozott határozatok még mindig nem teszik világossá, hogy a párt regáti szárnya és Mihalache, aki a mérleg nyelét tartja kezében, jobbra, vagy balra foglalt-e állást. Az ügyek elintézését más fórumok elé utalták, tehát a konfliktus végleges likvidálása halasztást szenvedett. A hozott határozatok mindenestre inkább a maniuista frakció felé hajlanak, következményeképpen annak, hogy a pártvezetőség legutóbbi ülésén a program kérdésében a tzaranisták és a maniuisták közös platformra kerültek, a numerus klauszuszt támogató vaidistákkal szemben.

A Tilea-est vihar

Az ülés elején szenvedélyes vita keletkezett akörül, vajjon a nemzeti parasztpárt vezetőségi tagjai és parlamentterjei helyet foglalhatnak-e lukratív vállalatok igazgatóságai tanácsában. *Getie* javaslatával szemben, aki ennek teljes eltiltását követelte, *Gheimegeanu* álláspontját tették magukévá, amely szerint a párt vezetői csak olyan vállalatok igazgatóságában nem foglalhatnak helyet, amelyek az államnak szállítanak. Ezután az erdélyi helyzet került megvitatásra. Augustin Popa felhozta *Tilea Viorel* esetét, aki nagyszabású beszédében támadta Maniut. Dr. Virgil *Solomon* képviselő hasonló értelemben szólalt fel és elégtételt kért Maniu számára.

Maniu felszólalásában kijelentette, hogy közte és *Tilea* között nem állhat fenn személyes konfliktus. Nincs szükség elégtételre, mert az élet sokkal magasabb elégtételeket nyújtott számára. Itt azonban egy anarchisztikus ténykedésről van szó. Egy párttag nem támadhatja a nyilvánosság előtt pártjának kormányzását. Maniu ezután felsorolja kormányzásának eredményeit, többek között kiemelve, hogy az ő kormányja alatt ment végbe a restauráció, majd kérte, hogy Erdélyben szerezzenek érvényt a párt alapszabályainak. *Vaida Sándornak* alkalmazkodnia kell az alapszabályokhoz. A pártkongresszust és a tartományi vezetőséget sürögösten össze kell hívni.

Eles szóváltás Maniu és Tilea hívei között

Voicu Nitescu az ülés beírását kérte és védelmébe vette *Tilea*-t. Beszéde alatt felhangoltak a szenvedélyek. Maniu hívei nem akarták megengedni, hogy *Nitescu* folytassa beszédét. A két szárnyhoz tartozó hírek között a szóváltások annyira élesek lettek, hogy *Mihalache* kénytelen volt az ülést a kedélyek lecsillapodásáig felfüggeszteni.

Az újabb való megnyitása után *Madgearu* szólalt fel és rámutat azokra az erőfejtésekre, amelyeket *Mihalache* a pártegység érdekében tett. A *Tilea* kérdésben az a véleménye, hogy a párt tegyen közzé nyilatkozatot, amelyben dezavválja *Tilea*-t, akinek ügyében az állandó bizottság hozzon majd döntést.

Mihalache felszólalásában helyteleníti *Tilea* eljárását. Részletesen kifejti az erdélyi konfliktus történetét és sajnálattal állapítja meg, hogy pártelnöki munkásságában sem Maniu, sem *Vaida* nem segítet-

ték őt, ellenkezőleg, mindketten nehézségeket okoztak a pártnak.

Maniu azonnal replikázik és helyreigazítja *Mihalachenak* néhány állítását. Nem akart a pártnak nehézségeket okozni. Ugy ő, mint barátai hallgattak és vártak, hogy az illetékesek tegyenek igazságot. Kéri *Mihalache*-t, hogy szerezzen érvényt a párt alapszabályainak és az igazságnak Erdélyben.

Kerületi pártkongresszust tartanak Clujon

A végrehajtóbizottság úgy határoz, hogy egy később megállapítandó időpontra összehívandó Clujon a kerületi pártkongresszus és az erdélyi pártvezetőség. Ugyanakkor elhatározták, hogy *Tilea* ügyét oda-

csatolják a kizárt sibiui maniuisták ügyéhez és a kérdés fölött egyszerre fog ítélni a párt végrehajtóbizottsága. Ugyancsak a végrehajtóbizottság elé került az az indítvány, amelyet egyes párttagok *Mirtónak* a pártból való kizárása ügyében terjesztettek a párt elé. Politikai körökben — írja a *Romana Noua* — nagy feltűnést keltett, hogy *Mihalache* a Maniunak adott válaszában semmisnek jelentette ki *Stoicita*, *Bratu*, *Comsa* s a többi sibiui maniuistának a pártból való kizárását. Az erdélyi pártvezetőség összehívása ugyancsak a maniuista álláspontnak felel meg inkább. Mert az erdélyi pártvezetőségben, amely a döntő kérdésekben határozni hivatott, a jelenlegi konstelláció szerint a maniuisták alkotják a többséget.

Uj technikával

a vegytisztítás
Czinknél nem drágább,
csak jobb, mint bárhol.

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága elítélte *Tilea* magatartását

Bucuresti, február 6. A nemzeti parasztpárt vezetősége ma a következő közleményt adta ki a ma éjjel tartott központi végrehajtóbizottsági ülésen hozott határozatokról.

A nemzeti parasztpárt központi végrehajtó bizottsága február 5-én tartott ülésén magáévá tette a központi vezetőség által a statutumok módosítására tett javaslatokat. A módosításokat a lehető legrövidebb idő alatt a megyei szervezetek tudomására hozzák, majd az országos kongresszusnak is alávetik, de addig is érvénybe lépnek.

Ami a sibiui megyei szervezetben keletke-

zett helyzetet illeti, a központi végrehajtóbizottság elítéli a szervezet elnökének V. V. *Tilea*nak magatartását és tudomásul veszi, hogy az ottani ellentétek ügye az elnöki tanács előtt fekszik határozathozatal végett. Együttal megállapítja, hogy múltán a bizottság előző ülésén megsemmisítette volt a megyei kongresszust a tartományi és megyei elnökök beleegyezésével, a jelenlegi megyei vezetőséget jogtalanul nyilvánítja, tehát az időközben hozott összes határozatait, beleértve a szervezetből történt kizáratásokat is, semmisnek deklarálja.

A sighet-i villamosüzem zsidó tisztviselői ügyében interpellált egy cuzista képviselő

Egy másik cuzista szerint a filmcenzurát szabadkőművesek csinálják

Bucuresti, február 5. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén *Ciolan* többségi az iskolai tankönyvek papírának leszállítását kéri. Hasznos a papir monopolizálását követeli.

Mosoiu képviselő kéri Bizsvin professzornak az egyetem kémiai fakultásával kötött szerződés felbontását, mert ez az első eset, hogy idegent alkalmaztak és ez kellemetlen precedensül szolgálhat.

Adam Ionescu szerint a város más cétra akar felhasználni 12 millió 300 ezer lej, amelyet az uccai árusok úgynevezett *Oltean* otthon felállítására akartak fordítani.

Iuca alminiszter kijelenti, hogy az összeget eredeti céljaira fogják fordítani.

Zamfirescu a filmcenzura működését kritizálja. A filmcenzura átengedett egy orosz filmet, melyet három bucaresti moziban vetítettek. A címe: A láthatatlan főhadnagy, amelyet *Leonid Andreiev* novellája alapján készítettek. A film az első lépés az orosz és román kulturtermékek kicserélésére. A szónok rendkívül csodálkozik, hogy az első alkalommal ilyen orosz filmet mutatnak be, mely a román nép hagyományait és tiszteletre méltó szokásait neveltség tárgyává teszi. A film gurtyolja a házasságot, a klerust, a főpapságot, egy szóval mindent, amit a román nép híven őriz. A diákság hevesen reakcionált a filmmel szemben, a rendőrség is közbelépett és

lővések is dördültek el.

Urziceanu cuzista szintén rámutat arra, hogy a filmcenzura hivatalában csupa szabadkőműves ül, akik kigunyolják a kereszténységet.

Carlas cuzista kifogásolja, hogy a román elemek alkalmazásáról szóló törvényt már egy hónappal ezelőtt megszavazták, de még semmi hír róla. Bizonyára csak a távol jövőben akarják ezt megvalósítani. Felhívja a belügyminiszter figyelmét, hogy a sighet-i villamosmű élen egy *Dénes* nevű zsidó áll, akinek 25-30 ezer lej jövedelme van. Ugyanakkor *Ionel Covan* mérnöknek mindössze 8000 lej fizetése van. *Dénes* nem tud románul és a vállalat ellenőre, *Schwartz* ur, szintén nem tud románul. *Mihali* prefektus szabálytalanságot szabálytalanságra halmoz és ebben segítőtársa *Szmuk* zsidó képviselő. A prefektúrán az előléptetéseket egy *Antony* nevű tisztviselő végzi szabálytalanul. Kéri a vizsgálat beindítását.

Iuca belügyi alminiszter bejelenti, hogy a kormány által elrendelt nyelvvizsgák következtében minden köztisztviselő, aki nem tudja az állam nyelvét, elvesztette állását. Miután ez a jövőben is így fog történni, *Carlas* intervenciója nélkül is kikérülnek az állami szolgálatból az állam nyelvét nem tudó elemek.

Ezután heves vita indul meg *Iuca* és *Carlas* között, *Iuca* ugyanis azt állítja *Carlas*-ról, hogy minden interpellációja téves információkon alapul.

Ma, csütörtök este fél 11 órakor az UJSÁGIRÓKLUBBAN egy új, Grozavescuhoz hasonló tenorista-essillag **JAN TAUTU** áriaestje

Cuza interpellációt jelent be a iasii cenzura ügyében, amely elkobozott egy németországi könyvet a fajvédelemről. *Titescu* alminiszter kijelenti, intézkedett, hogy a könyvet visszaadják. E nyomtatványok cenzurázása azonban szükséges, mert gyakran a békeszerződések revízióját is követelik. A cenzura szolgálat megjavítása érdekében megette az intézkedéseket és gondoskodott, hogy annak összetétele feltétlen garanciáját képezze a román érdekek kellő megítélésének.

Kisebb javaslatok megszavazása után a kamara folytatja a belföldi kölcsönről szóló javaslat vitáját. *Altareanu* előadó beszéde után *Mitita Constantinescu* válaszol az ellenzéki szónokok, főleg *Madgearu* felszólalásaira és azt állítja, hogy a nemzeti-parasztpárt pénzügyi politikája tönkretette az ország pénzügyeit, úgy, hogy a liberális kormányknak nincs más munkája mint helyrehozni azt, amit elődei elrontottak. Beszéde végén kéri a javaslat meg szavazását.

A kamara általánosságban megszavazza a törvényjavaslatot, majd elhatározza az alminiszter beszédének ki-plakátirozását.

Tiéd ez a keringő

Louis Graveur világfilmjének sajtóbemutatója a Royal-mozgóban

Ünnepélyes külsőségek között ment végbe a legnagyobb osztrák film cluj-i bemutatója, dokumentálva egyúttal a film first-clas voltát.

Már két-három év óta nélkülözzük az igazán jó, nagyképméretű és jó cselekményű operetteket. Két sziv egy keringőben, Vége a dalnak, Táncol a kongresszus óta nem kerültek a mozgók vásznaira igazi, vérbeli operettek, amelyek egyesítették volna magukban a jó operett kellekeit: a mulattató, fordulatos cselekményt, slágerzenét, káprázatos kiállítását és kiváló énekest. Most történt meg először, hogy a fentemlített nagy filmek egy társat kaptak a Tiéd ez a keringő filmben. A feliratór úgy konferálja be a filmet, hogy „történet egy meseországból”. Tényleg a káprázatos, bódító mese két szerető szivéről, két gyönyörű emberről. Olaszország csodálatos vidéke adja meg a történet méltó keretét és a film cselelménye szolgáltatja azokat a helyzeteket, ahol Louis Graveur, a Metropolitain tagja, a világszerte ismert nagy tenorista (akinek a nevét Erdély legjobban a rádióban való szerepléséből ismer) el-énekelheti a legnehezebb operarészleteket, a legtökéletesebb műdalokat, a legdivatosabb slágereket. Zenekritikusok véleménye szerint ezt bármely zenéhez értő ember is megállapíthatja, a legszebb hanganyagu ember, akinek neve rövid idő alatt tulszárnyalja *Jan Klepura*, *Joseph Schmidt*, *Picaver* és a többi nagy énekesek nevéit. Méltó partnere volt a szép szőkehajú *Camila Horn*, multságos volt jó epizód szerepében *Heinz Rühmann*, *Thoe Lingen* ismét remekelt az impresszárió és *Adèle Sandrock* az anyahercegnő szerepében. *Maria Sazarina* komikus táncával tiúnt ki. Az év legjobb operettslágere. Ritka, különleges művészi és szórakoztató film. Óriási sikere lesz. Ma, csütörtökön indul a Royal-

CENZURAT

Taxa post-plate in de No. 224718/E
10. Telefon: 9
Havonta 110,
évre 600, egész Dis
földre: Havonta
félre 12, egész
detések díjazab
KELET az erd
dóság egyetlen pol
Oklóink utányom
rás megjelölésével

A két Victor
Antonescu pénzügy
nappal tárcájának
te, hogy változlan
ciójának.
Kétségtelen, hogy
alkalmasak a szol
sára és a legjobb e
lások érdekeit szol
Az is kétségtelen
kijelentés plátói j
dig, amíg a magán
stabilizációs árfolya
százalékos felárral
valótlak.
A stabilizáció t
vallotta magát a r
cu. Becsületesen, tu
nek legjavát adva,
dozatok árán stabil
tani. Nem sikerült
Eldőfordul az, hog
tőzhatatlan erejével
jőhiszeműség és a
Igy aztán az els
— Victor lett: legy
A második Győző
át elődjétől. Ennek
felősséget és kitart
mellett.
A gazdasági és p
se most, hogy a
rűle legyőznie a
az első Győző nem

Vámszövetség
Rövid prágai hírt
tant rövidesen Pr
sági érdekeket
fogják tenni a kis
közös vámszövetség
Ismerve azonban
gazdasági köröknek
nem sok reményt
keréhez.

Ennek ellenére, s
megingathatatlan a
a három kisanant
nyegesen enyhítene
sági krízisén, sőt
dülést hozhatna a
kább kihagyó sziv
Ugy Romániába,
Jugoszlávia a volt
chia romjain épült
kioszával szemben
ge volt az a hatal
minden elnyomatás
népeknek viszonyl
lehetőségeket biztos
Abban az esetben
a három kisanant
gazdasági területé
lam területén a
és kereskedelem
zottsága jöhetne
lenne egyenértékű
életének előnyvel
ne a gazdasági na
rából fakadó nyom
Ma már megfelle
igazság az, hogy
egyik, ha nem is
okozója az az egész
a száz százalékos
béli, az állami p
parazita gyárpárt
vasztotta az ipari
az agrárállamok
katasztrófiáisan me
A kisanant-állar
kímendőtlan ipari
ségi agrárterméke
ben lényeges mérté
agrárállam ipari s
Egy létrejövő v
rom állam között
termékek zavartala
lényegesen megnö
oicsú ipari cikkek
és Jugoszláviát, v
lávia a jelenlegi
feltételek mellett
píacot találni a cs
ság elbátására.